

**ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»**

02002, м Київ, вул. А. Шептицького (раніше Луначарського) 14, офіс 81
Тел.(044) 541-02-02, факс (044) 541-05-75, моб.(067) 569-42-41
www.exposk.com.ua; e-mail: office@exposk.com.ua;

**Звіт про управління
ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»
за 2023 рік**

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ.

1.1. ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (надалі ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»), створене відповідно до Закону України «Про господарські товариства», Закону «Про страхування», Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України та інших законодавчих актів України.

Метою створення Компанії є створення універсальної страхової компанії європейського рівня, здатного оперативного надавати своїм клієнтам якісне і комфортне обслуговування в галузі страхування.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зареєстроване Шевченківською районною у місті Києві державною адміністрацією 06.09.2007 року, номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: 1 074 102 0000 026763, ідентифікаційний код: 35392462.

Засновниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на дату створення 06.07.2007р. були юридичні особи – ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ» та ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС».

Станом на 31.12.23р. учасниками Товариства є 4 (чотири) фізичні особи (власники істотної участі/кінцеві бенефіціари), тип бенефіціарного володіння прямий вирішальний вплив, інформація про яких наведена нижче:

Перелік учасників	Громадянство	Частка, %
Білець Олександр Петрович	Україна	25,0625
Костржевський Денис Борисович	Україна	25,0625
Іванців Анатолій Євгенович	Україна	24,9375
Дьячук Світлана Петрівна	Україна	24,9375

Зазначимо, що СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» має прозору структуру власності, яка підтверджується перевіркою НБУ. Наша Страхова компанія завжди прагнула максимальної прозорості, про що весь час на корпоративному сайті www.exposk.com.ua у розділі «Про компанію» для будь-яких користувачів відображали всю необхідну інформацію для виконання вимог законодавства та підтвердження прозорості діяльності компанії.

1. Ідентифікаційний код (ЕДРПОУ): 35392462
2. Повне найменування українською мовою: ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».
3. Повна назва англійською мовою – SUPERADDED LIABILITY COMPANY «INSURANCE COMPANY «EXPO INSURANCE».
4. Місцезнаходження: 02002, м. Київ, вул. Шептицького (раніше Луначарського), буд.14, оф. 81
5. Телефон: (044) 541-02-02, +38-067-569-4241, факс: (044) 541-05-75
6. e-mail: office@exposk.com.ua; корпоративний сайт: www.exposk.com.ua
7. Організаційно-правова форма: Товариство з додатковою відповідальністю
8. Банківські реквізити: р/р UA52 305299 00000 26502026200330 у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»
9. ПІН ПДВ 353924626532
10. Участь в об'єднанні фінансових установ (назва об'єднання): Ядерний страховий пул України.
11. Назва посади, П.І.Б. керівника: Директор Іванців Анатолій Євгенович
12. П.І.Б. головного бухгалтера: Фарфудінова Анастасія Геннадіївна
13. Кількість штатних працівників: 13. Кількість агентів: юридичних осіб - 4, фізичних осіб - 5
14. Код страховика за реєстром відділу аналізу звітності: 11102078
15. Дата проведення останніх змін у статутних документах: 22.11.2023р.
16. Всього в наявності 38 ліцензій: з них 16 з добровільних видів страхування та 22 з обов'язкових видів.

П Е Р Е Л І К
Ліцензій ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»

№	Серія №	Вид страхування	Термін дії ліцензії
Добровільні види страхування			
1	АВ 377243	страхування від нещасних випадків	з 08.11.2007 р. Безстрокова
2	АВ 377248	страхування наземного транспорту (крім залізничного)	з 08.11.2007 р. Безстрокова
3	АВ 377621	страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	з 17.01.2008 р. Безстрокова
4	АВ 377246	страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	з 08.11.2007 р. Безстрокова
5	АВ 377245	страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	з 08.11.2007 р. Безстрокова
6	АВ 377247	страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу))	з 08.11.2007 р. Безстрокова
7	АВ 377622	страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	з 17.01.2008 р. Безстрокова
8	АВ 377624	страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника))	з 17.01.2008 р. Безстрокова
9	АВ 377620	страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	з 17.01.2008 р. Безстрокова
10	АВ 377244	страхування фінансових ризиків	з 08.11.2007 р. Безстрокова
11	АВ 377623	страхування медичних витрат	з 17.01.2008 р. Безстрокова
12	АЕ 293930	медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	з 17.07.2014 р. Безстрокова
13	АЕ 293929	страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	з 17.07.2014 р. Безстрокова
14	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1703	страхування здоров'я на випадок хвороби	з 14.07.2016 р. Безстрокова
15	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 2061	страхування сільськогосподарської продукції	з 30.08.2016 р. Безстрокова
16	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1480	страхування залізничного транспорту	з 23.06.2020р. Безстрокова
Обов'язкові види страхування			
17	АЕ 293928	авіаційне страхування цивільної авіації	з 17.07.20014 р. Безстрокова
18	АЕ 293927	страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	з 17.07.20014 р. Безстрокова
19	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 2060	особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	з 30.08.2016 р. Безстрокова
20	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 2060	особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони членів добровільних пожежних дружин (команд)	з 30.08.2016 р. Безстрокова

21	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків	з 23.06.2020р. Безстрокова
22	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини	з 23.06.2020р. Безстрокова
23	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	з 23.06.2020р. Безстрокова
24	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою	з 23.06.2020р. Безстрокова
25	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України "Про нафту і газ"	з 23.06.2020р. Безстрокова
26	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів	з 23.06.2020р. Безстрокова
27	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	з 23.06.2020р. Безстрокова
28	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам	з 23.06.2020р. Безстрокова
29	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	з 23.06.2020р. Безстрокова
30	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування тварин (крім тих, що використовуються у цілях сільськогосподарського виробництва) на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України	з 23.06.2020р. Безстрокова
31	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	з 23.06.2020р. Безстрокова
32	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ	з 23.06.2020р. Безстрокова
33	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1481	страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	з 23.06.2020р. Безстрокова
34	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1479	медичного страхування	з 23.06.2020р. Безстрокова
35	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1479	страхування медичних та інших працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я та державних наукових установ (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок захворювання на інфекційні хвороби, пов'язаного з виконанням ними професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекційних хвороб	з 23.06.2020р. Безстрокова
36	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1479	страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну	з 23.06.2020р. Безстрокова

37	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1479	страхування ліній електропередач та перетворюючого обладнання передавачів електроенергії від пошкодження внаслідок впливу стихійних лих або техногенних катастроф та від протиправних дій третіх осіб	з 23.06.2020р. Безстрокова
38	Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1479	страхування відповідальності виробників (постачальників) продукції тваринного походження, ветеринарних препаратів, субстанцій за шкоду, заподіяну третім особам.	з 23.06.2020р. Безстрокова

1.2. Основними подіями в 2023 році були наступні:

1. Зміна структури власності – впровадження однорівневої моделі володіння;
2. Підтвердження НБУ відповідності структури власності щодо прозорості;
3. Збільшення Статутного капіталу ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».

1.2.1. Засновниками/учасниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на дату створення (06.07.2007р.) були компанії, юридичні особи – ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ» та ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС», які зареєстровані на території України.

Загальними зборами учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» 01.02.23р. прийнято рішення щодо намірів спрощення та зміни структури власності на однорівневу модель володіння корпоративними правами з наступними частками прямого володіння:

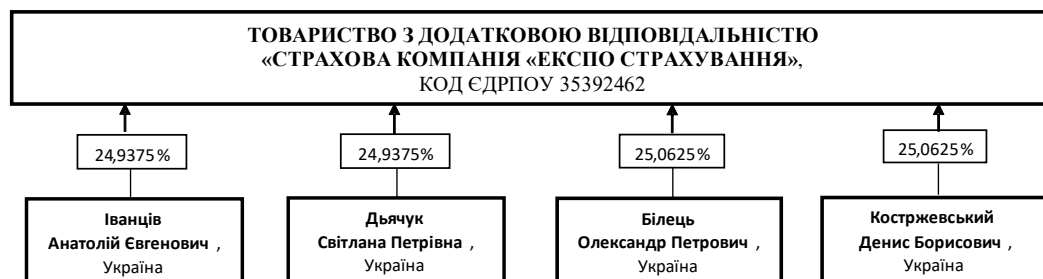
Перелік учасників	Громадянство	Частка, %
Білець Олександр Петрович	Україна	25,0625
Костржевський Денис Борисович	Україна	25,0625
Іванців Анатолій Євгенович	Україна	24,9375
Дьячук Світлана Петрівна	Україна	24,9375

Відповідно до прийнятих рішень прямими власниками ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (ТОВ «ЕКСПО ТРЕЙД», ТОВ «ЕКСПО ФІНАНС» та ТОВ «ЕКСПО КОНСАЛТИНГ») та Протоколу загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» № 100-02/23 від 01.02.2023р. затверджено зміну складу учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та затверджено розмір часток учасників згідно вищенаведеної таблиці.

Нова структура власників з 20.02.2023 року в ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» після державної реєстрації цих змін стала наступною:

СХЕМАТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ СТРУКТУРИ ВЛАСНОСТІ
НАДАВАЧА ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»
(станом на 31.12.2023 року)

Протоколом №101-02/23 Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 08.02.2023р., завіреного нотаріально, внесено зміни до Статуту шляхом викладання Статуту в новій редакції (затверджена нова редакція Статуту).

20.02.2023 року вищезазначені зміни складу учасників та новий Статут ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зареєстровані в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи.

Також, 20.02.2023р., нова структура власності, оновлені відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності та відомості про власників істотної участі надавача фінансових послуг відповідно до норм чинного законодавства були розміщені на офіційному сайті ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».

1.2.2. ТДВ "СК "ЕКСПО СТРАХУВАННЯ" 21.02.2023 року, відповідно до нормативних вимог надав повну інформацію та пакет документів щодо нової структури власності надавача фінансових послуг станом на 20.02.2023р. до регулятора – Національного банку України. У 2023 році Національний банк України ухвалив рішення про підтвердження відповідності структури власності ТДВ "СК "ЕКСПО СТРАХУВАННЯ" щодо прозорості.

Відомості про це оприлюднено на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку. Рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг ухвалено 19 червня 2023 року № 21/1126-рк.

1.2.3. Протоколом № 107-11/23 Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 22.11.2023р., завіреного нотаріально, внесено зміни до Статуту шляхом викладання Статуту в новій редакції (затверджена нова редакція Статуту).

Зміни до Статуту були зумовлені рішенням збільшити статутний капітал Товариства до 48 000 000,00 (сорок вісім мільйонів) гривень 00 копійок

На Загальних зборах Товариства було прийнято рішення про нарахування дивідендів учасникам Товариства, джерелом яких є чистий розподілений прибуток, отриманий Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у попередніх періодах, за рахунок якого Товариством сформовані Вільні резерви та збільшення статутного капіталу Товариства шляхом реінвестиції дивідендів на 16 000 000 (шістнадцять мільйонів) гривень 00 копійок.

Збільшення Статутного капіталу на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів відбулось без зміни пропорцій (часток) участі всіх учасників у Статутному капіталі Товариства.

Протоколом № 107-11/23 Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» від 22.11.2023р. затверджено частки учасників в статутному капіталі Товариства та 24 листопада 2023 року відповідні зміни були зареєстровані в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДРПОУ):

Назва учасника	Номінальна вартість частки учасника (грн.)	Розмір частки учасника (%)
Білець Олександр Петрович	12 030 000,00	25,0625
Костржевський Денис Борисович	12 030 000,00	25,0625
Дьячук Світлана Петрівна	11 970 000,00	24,9375
Іванців Анатолій Євгенович	11 970 000,00	24,9375
Всього:	48 000 000,00	100

Рішення щодо збільшення Статутного капіталу СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є ще одним кроком у реалізації виконання вимог нового Закону України «Про страхування», який набуває чинності з 01.01.2024 року.

1.3. Організаційна структура ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» складається із Дирекції та відокремлених підрозділів. Станом на 31.12.2023 року Страхова компанія має в наявності 4 (чотири) відокремлених підрозділи:

Дирекція: 02002, м Київ, вул. А. Шептицького (раніше Луначарського) 14, офіс 81
Тел.(044) 541-02-02, факс (044) 541-05-75, моб.(067) 569-42-41
www.exposk.com.ua; e-mail: office@exposk.com.ua

Регіональні підрозділи:

1. Чернівці: м. Чернівці, вул. Шолом-Алейхема, 5 офіс 2.
тел.: (066) 280-23-32 (037) 257-12-30, e-mail: cher.expo@gmail.com

2. Львів: м.Львів, вул. Дорошенка, 32/9
тел.: (032) 255-51-65, (098) 682-20-04, e-mail: lv.exposk@gmail.com

3. Черкаси: м. Черкаси, вул. Припортова 22а, офіс 209.
тел.: +38067-384-5755, e-mail: chrk.expo@gmail.com

4. Одеса: м. Одеса, вул. Пушкінська, 13
тел.: (048) 724-68-30, e-mail: odesa.expo@gmail.com

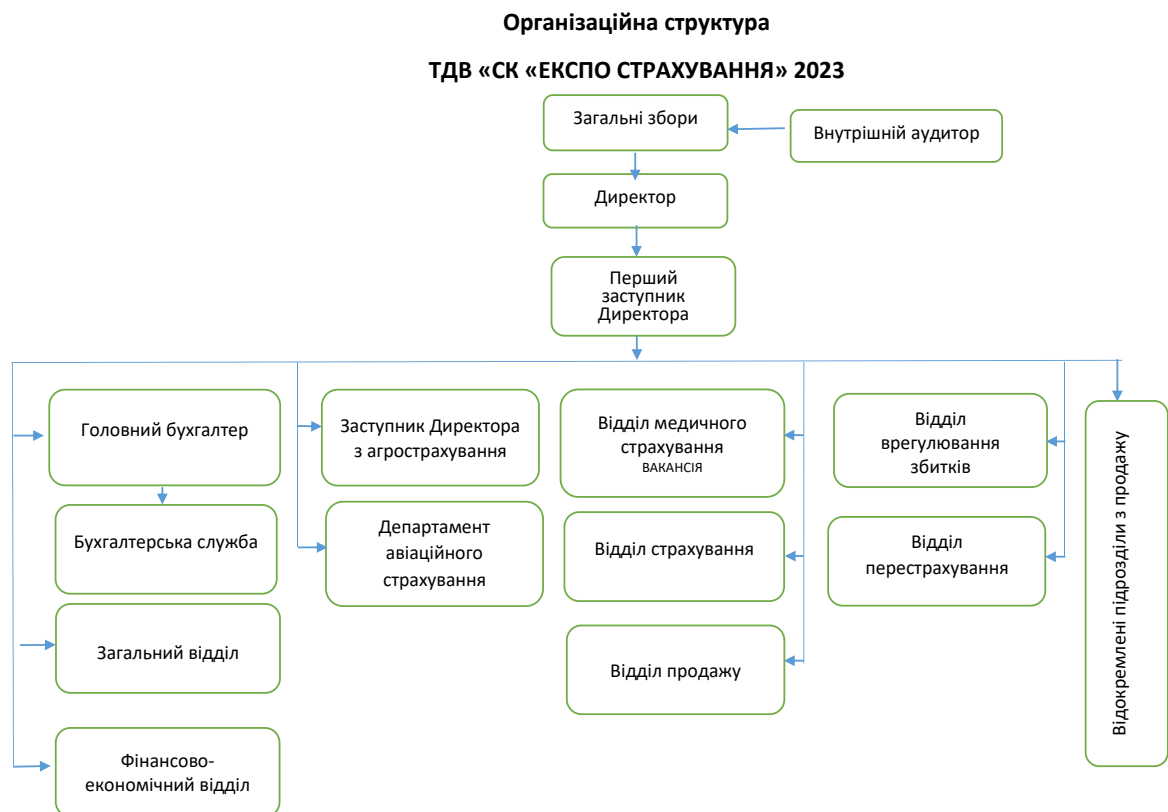
Відокремлений підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» (Регіональний ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ») є відокремленим структурним підрозділом ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», створюється за рішенням Загальних зборів учасників за поданням Директора та розпочинає свою діяльність на підставі Наказу Директора ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ». Регіональний підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» вважається зареєстрованим після внесення інформації до Державного реєстру фінансових установ.

Регіональний підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» не є юридичною особою і вступає в господарські, договірні, розрахункові та інші відносини із суб'єктами господарської діяльності від імені ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» за його дорученням та в межах наданих цим Положенням повноважень.

Регіональний підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» безпосередньо підпорядкований Директору ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», має круглу печатку, немає відокремленого балансу, поточного, валютного та інших банківських рахунків, а також не являється платником усіх передбачених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів).

Регіональний підрозділ ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» здійснює страхову діяльність по видах страхування, на які ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» отримано ліцензії відповідно до чинного законодавства України і право на проведення яких було надане Компанією.

Організаційна структура станом на 31.12.2023 року наведена нижче:

Затверджено
Рішенням Загальних зборів учасників ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»
від 05 жовтня 2022 року
Протокол № 95-10/22

Для організації діяльності Товариства в його структурі створені наступні органи:

- Загальні збори учасників (вищий орган управління Товариством).
- Директор (виконавчий орган Товариства).

До компетенції загальних зборів учасників належить:

- обрання директора Товариства та припинення його повноважень,
- визначення форм контролю за діяльністю директора,
- створення інших органів Товариства, визначення порядку їх діяльності,
- визначення організаційної структури Товариства,

- прийняття рішень про вчинення та схвалення вчинених Товариством значних правочинів, правочинів із заінтересованістю.

Директор є одноосібним виконавчим органом Товариства, що здійснює поточне керівництво діяльністю Товариства в межах наданої компетенції, та несе відповідальність за ефективність його роботи. До компетенції директора належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю Товариства.

Особа відповідальна за здійснення фінансового моніторингу – Перший заступник Директора Дьячук С.П.

В ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на аутсорсингу:

АктUARні розрахунки. АктUARні розрахунки здійснено актуарієм Борець Владислав Анатолійович, Свідоцтво про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками видане відповідно до Розпорядження Національної Комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 15 травня 2018 року № 731. Реєстраційний номер Свідоцтва № 01-032, дата видачі Свідоцтва 15.05.2018р., строк дії Свідоцтва - без обмеження строку дії

Юридичні послуги. Консультування з правових питань діяльності:

а) надання усних консультацій, роз'яснень з питань діяльності, зокрема: з приводу укладання Договорів страхування; з приводу настання та врегулювання страхових випадків; з приводу трудових відносин; з приводу податкових питань; з інших питань діяльності, які потребують юридичного супроводу.

б) надання письмових консультацій з питань фінансово-господарської діяльності підприємства;

в) участь у будь-яких переговорах за участю Клієнта, пов'язаних з його діяльністю, в тому числі з іноземними партнерами, підготовка юридичних висновків;

б) розробка угод, договорів, контрактів будь-якого виду, інших документів правового характеру;

в) здійснення правової експертизи угод, договорів, контрактів будь-якого виду, інших документів правового характеру

У планах Страхової компанії в 2024 році прийняти зміни до Статуту (нова редакція), Положення про Наглядову Раду Страховика, Положення про Дирекцію та інші документи правового характеру з питань корпоративного управління з урахуванням вимог Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14.12.2021 № 1953-ІХ та Закону України "Про страхування" від 18.11.2021 № 1909-ІХ та Положення про вимоги до системи управління Страховика відповідно до Постанови НБУ. Заплановано прийняти до штату (вакансія): Комплаєнс-менеджер, Головний ризик-менеджер.

1.4. Опис діяльності.

Наша місія: Ми бачимо свою місію в тому, щоб щодня і цілодобово надавати корпоративним і індивідуальним клієнтам широкий спектр страхових послуг, та обслуговування найвищого класу.

Місія компанії ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» визначає головні принципи роботи:

- щоденне і цілодобове реагування на потреби клієнтів;
- відповідальність, сумлінність і прозорість;
- націленість на довгострокові і взаємовигідні відносини з клієнтами;
- забезпечення надійності та ефективності проведених страхових угод;
- комплексне та якісне обслуговування клієнтів;
- професійна підготовка співробітників компанії;
- гарантії виконання прийнятих на себе зобов'язань;
- дотримання ділової етики.

Наше завдання збудувати довірчі відносини з кожним клієнтом та стати його страховим партнером у житті і бізнесі, вирішуючи проблеми в тісній взаємодії.

Стратегічною метою компанії є створення універсальної страхової компанії європейського рівня, здатного оперативно надавати своїм клієнтам якісне і комфортне обслуговування в галузі страхування. Стати одним з лідерів українського ринку страхування, закріпити репутацію надійної, професійної компанії, що динамічно розвивається.

Основними видами діяльності є страхування, перестраховування, співстрахування та фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, а також виконання зазначених видів діяльності у вигляді надання послуг для інших страховиків на підставі укладених цивільно-правових угод, надання послуг (виконання робіт), якщо це безпосередньо пов'язано із зазначеними видами діяльності, а також будь-які операції для забезпечення власних господарських потреб. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» займається тільки тими видами страхування, на які воно отримало ліцензію.

Пріоритетним напрямком у діяльності страхової компанії є страхування наземного транспорту, медичне страхування, страхування майна, авіаційне страхування цивільної авіації, страхування медичних витрат, страхування відповідальності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ.

2.1. Військові дії протягом 2022-2023 років в Україні суттєво впливають на економіку. Вже більше двох років триває агресія росії проти України (повномасштабне вторгнення), що супроводжується активними бойовими діями в багатьох регіонах країни. Внаслідок війни було фізично знищено та пошкоджено активи багатьох підприємств, порушено ланцюги постачання та виробничі процеси, зруйнована значна транспортна інфраструктура, яка забезпечувала рівномірний розподіл пропозиції за регіонами, збільшилися витрати бізнесу. Разом з тим, країна зіштовхнулася зі значними втратами серед населення та зі значним зростанням вимушеної міграції.

Компанія продовжує і буде продовжувати свою діяльність в осяжному майбутньому. Компанією було проведено аналіз її здатності продовжувати свою діяльність, враховуючи обставини, спричинені військовим вторгненням російської федерації в Україну та їх впливу на фінансовий стан та результати Компанії.

У зв'язку з різким падінням бізнесу в Україні, змінами у податковому, трудовому, валютному законодавстві, Управлінський персонал Компанії проводить аналіз методів збереження безперервної діяльності Компанії, зроблено оцінку щодо безперервності діяльності Компанії, яка включає обґрунтовані імовірні сценарії щодо погіршення ситуації.

Не дивлячись на посилення негативних наслідків бойових дій, ризик подальших терактів проти критичної інфраструктури та тривале її відновлення, скорочення виробництва, зниження реальних доходів населення під тиском високої інфляції та подальшої девальвації гривні, пригнічений внутрішній попит, які ускладнюють економічну активність та відновлення країни в цілому, Компанія планує активно продовжувати працювати та забезпечувати свою діяльність з акцентом на збереження високого рівня ліквідності та платоспроможності.

Ключовою оцінкою є оцінка ліквідності Компанії, для того щоб продовжувати виконання зобов'язань у встановлені строки. Дане ствердження щодо безперервності діяльності та ліквідності Компанії базується на тому, що:

- Компанія має достатньо грошових коштів для покриття свої потреб.
- Компанія не використовує кредити та позики для покриття свої потреб.
- Додаткових дій з боку управлінського персоналу Компанії, завдяки яким Компанія зможе генерувати достатні грошові потоки для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки не потрібно.

- Компанія, у разі потреби, може звертатись до акціонерів Компанії для підтримки бізнесу та отримує таку підтримку.

Керівництво Компанії здійснило оцінку щодо його можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Компанія має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Компанії здійснювати безперервну діяльність.

Станом на 31.12.2023р. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» було повністю дотримано всіх критеріїв ліквідності, прибутковості та якості активів страховика, нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів, встановлених нормативно- правовими актами, діючими на цей час.

Обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика станом на 31.12.2023р. визначаються ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на підставі Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг 07.06.2018р. № 850, зареєстрованого в Мінюсті 06 липня 2018р. за №782/32234 зі змінами та доповненнями.

Відповідно до вимог Закону України «Про страхування» від 18.11.2021р. № 1909-IX, Компанія розробляє план щодо забезпечення безперервної діяльності страховика і дії на випадок кризових ситуацій з розкриттям зовнішніх та/або внутрішніх чинників, які можуть призвести до суттєвих фінансових втрат. План діяльності на наступні три роки, складений відповідно до вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України, буде подано до Національного банку України.

Через російське вторгнення з лютого 2022-го небо над Україною закрито для польотів, більшість авіакомпаній призупинили свою діяльність та суттєво скоротили свій персонал. В зв'язку із введенням 24 лютого 2022 року воєнного стану в Україні (Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022), вимогами Повітряного кодексу України, Положення про використання повітряного простору України, рішенням Державного підприємства обслуговування повітряного руху України (Украерорух) вжито заходів щодо закриття повітряного простору України для цивільних користувачів повітряного простору та, як наслідок, припиненням Страхувальниками (авіакомпаніями та аеропортами) їх основних видів діяльності – використання, обслуговування повітряних суден цивільної авіації на аеродромах України.

Зважаючи на ці обставини, авіаційне страхування в Компанії було призупинено до відновлення діяльності авіаційної галузі України.

В таких складних умовах Компанія продовжує здійснювати свою діяльність на території України. Керівництво Компанії та колектив впевнено вважають, що вони вживають всіх необхідних заходів для підтримання економічної стабільності в умовах які скалилася.

2.2. Страхова компанія «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» підбила підсумки діяльності Страхової компанії за 2023 рік. Грунтуючись на повноцінному аналізі всіх звітних даних СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» - цей період можливо однозначно характеризувати як поступове відновлення ефективної діяльності Страхової компанії майже за всіма категоріями фінансових показників.

Для забезпечення діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створений статутний капітал у розмірі 48 000 тис. грн., який відповідає потребам фінансової діяльності Товариства.

В Компанії сформовано резервний капітал та вільні резерви.

Станом на 31.12.2022р. сума вільних резервів складала 33 950 тис. грн. Відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів, Протокол від 25.07.2023р. № 104-07/23, було прийнято рішення направити прибуток Компанії за 1-е півріччя 2023р. у сумі 6 800 тис.грн. на збільшення вільних резервів.

Станом на 31.12.2023р. сформовано вільних резервів на суму 24 750 тис. грн. Резервний капітал сформовано у розмірі 137 тис. грн. Формування Резервного капіталу здійснювалось шляхом щорічних відрахувань у розмірі 5% від суми чистого прибутку. Враховуючи вищенаведене, в звітності загальний розмір резервного капіталу складає – 24 887 тис. грн.

Станом на 31.12.2023р. вартість нетто-активів (чистих активів) страховика розрахована як величина, визначена шляхом вирахування із суми активів страховика суми його зобов'язань та залишкової вартості нематеріальних активів складає 48 183,3 тис.грн. Перевищення розрахункової вартості чистих активів над статутним капіталом становить 183,3 тис.грн. Вартість чистих активів страховика більше від розміру статутного капіталу, що відповідає вимогам законодавства.

Станом на 31.12.2023р. нормативний запас платоспроможності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» становить 1 608,2 тис. грн., розрахований із суми надходження страхових премій. Фактичний запас платоспроможності станом на 31.12.2023р. року склав 48 183,3 тис. грн.

Величина перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним становить 46 575,1 тис. грн.

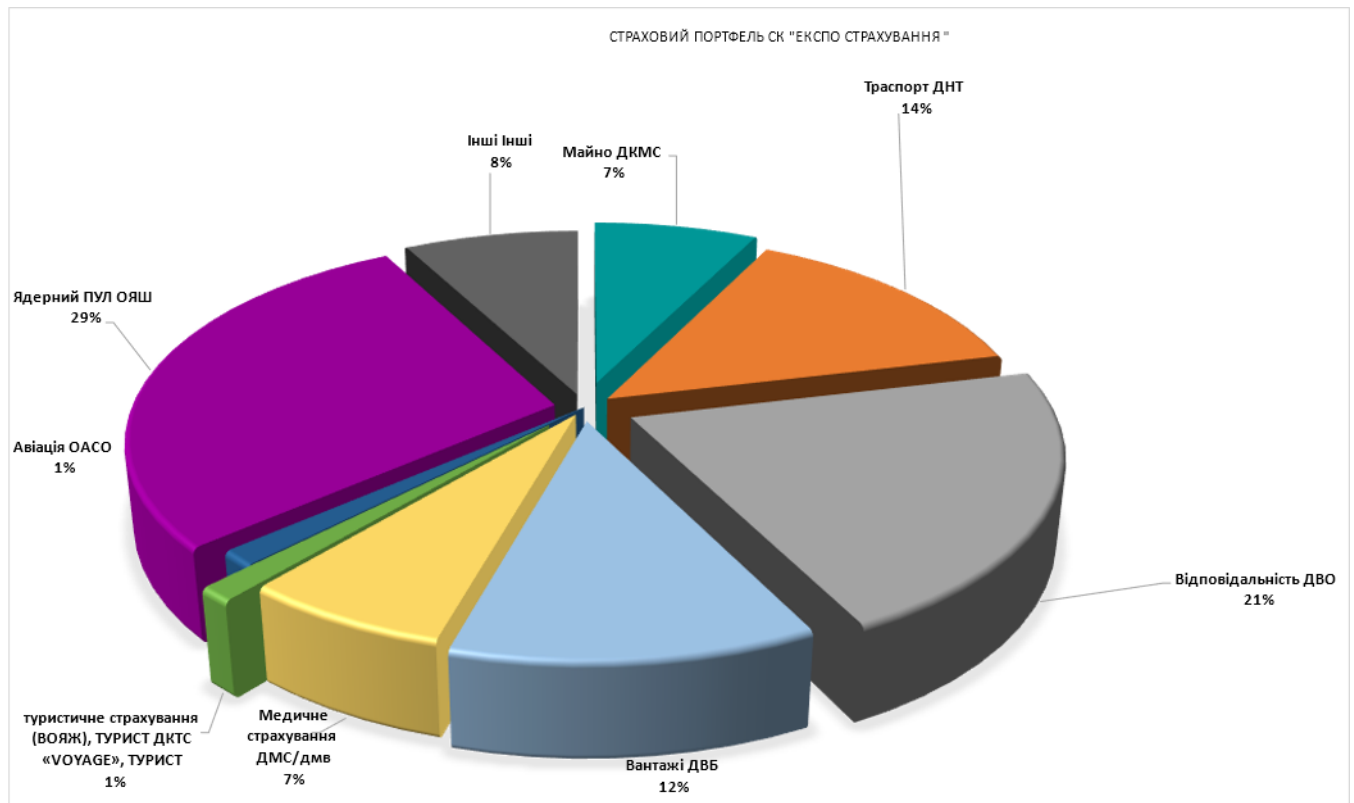
Відповідно до норм чинного законодавства Страховик зобов'язаний на будь-яку дату дотримуватись критеріїв ліквідності, прибутковості та якості активів страховика, нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів. Для належного виконання цих вимог ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» сформовано страхові резерви на загальну суму 7,91 млн.грн. Всі страхові резерви компанія тримає в низькоризикових банках (це державні банки та міжнародні банки з високими рейтингами) та державних облігаціях внутрішньої позики (ОВДП). Станом на 31.12.2023 року кошти Компанії були розміщені на рахунках шести українських банків, в тому числі в 3х державних. Кошти, розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж "AA" за національною рейтинговою шкалою.

За 12 місяців звітного 2023 року наша компанія зібрала 8,95 млн. грн. страхових платежів. Тут потрібно відзначити зростання показника страхових платежів на 51,8%, або більше ніж на 3,06 млн. грн. в порівнянні з такими самими даними минулого року.

Відзначимо, що за звітний період Страхова компанія виплатила страхових відшкодувань своїм клієнтам – 611 тис.грн. Рівень виплат до об'єму страхових платежів становить – 6,8%.

Структура страхового портфеля компанії дещо змінилася у зв'язку із зменшенням страхових платежів з обов'язкового страхування цивільної авіації, однак стала більш збалансованою.

Близько 29% займають страхування ядерних ризиків (як щодо відповідальності ядерних операторів і за майновими ризиками при страхуванні атомних блоків та перевезеннях ядерного палива); понад 21% добровільне страхування відповідальності, трохи більше 14% автотранспортне страхування КАСКО; 12 % - страхування вантажів; по 7% - страхування майна, та медичне страхування, та 10% з усіх інших видів страхування.

У структурі страхових виплат переважають виплати клієнтам з автотранспортного КАСКО – 65% та з добровільного медичного страхування – близько 35%.

У звітному періоді сплачено податків на суму понад 915 тис. грн. та нараховано податку на прибуток за 2023 рік – 959 тис. грн. Розмір нарахованих до сплати податків в порівнянні з минулим 2022 роком збільшився на 370%, тобто майже в чотири рази.

У вересні 2023 року Державною податковою службою України була проведена документальна планова виїзна перевірка ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» з метою дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 01.10.2019р. по 31.12.2022р. і правильність сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідний період. Суттєвих податкових порушень перевіркою не встановлено.

Дохід від інвестиційної діяльності за 2023 рік становить понад 3,3 млн.грн., а також отримано дохід від зміни вартості фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю згідно методики НБУ, що становить - 1,3 млн. грн. при тому, що суттєво зменшилися середньозважені процентні ставки за депозитами в банках із середніх 14–15% позаминулого року до 12-13% у минулому році. Середня прибутковість ОВДП становила 16-18% за гривневими облігаціями та 3,5-4,5% щодо валютних ОВДП.

Станом на 31.12.2023р. відповідно до вимог МСФЗ 9 сума фінансового активу у вигляді ОЗДП XS1303921214 у сумі 5 317 536 грн. та резерв очікуваних кредитних збитків для вищезазначених цінних паперів у сумі 5 317 536 грн. показано у балансі станом на 31.12.2023р. у згорнутому вигляді.

Фінансовий результат від операційної діяльності Страхової компанії становив близько 693 тис.грн., а чистий фінансовий результат (прибуток) склав 3,9 млн.грн.

3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Введення воєнного стану в Україні мало значний вплив на діяльність Компанії.

У зв'язку з різким падінням бізнесу в Україні, змінами у податковому, трудовому, валютному законодавстві, Управлінський персонал Компанії проводить аналіз методів збереження безперервної діяльності Компанії, оцінку щодо безперервності діяльності Компанії, яка включає обґрунтовані імовірні сценарії щодо погіршення ситуації.

Ключовою оцінкою є оцінка ліквідності Компанії, для того щоб продовжувати виконання зобов'язань у встановлені строки. Дане ствердження щодо безперервності діяльності та ліквідності Компанії базується на тому, що:

- Компанія має достатньо грошових коштів для покриття свої потреб.
- Компанія не використовує кредити та позики для покриття свої потреб.
- Додаткових дій з боку управлінського персоналу Компанії, завдяки яким Компанія зможе генерувати достатні грошові потоки для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки не потрібно.

- Компанія, у разі потреби, може звертатись до акціонерів Компанії для підтримки бізнесу та отримає таку підтримку.

Керівництво Компанії здійснило оцінку щодо його можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що Компанія має ресурси для продовження діяльності у осяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості Компанії здійснювати безперервну діяльність.

Таким чином, фінансова звітність Компанії готується на основі припущення, що Компанія буде функціонувати невизначено довго в майбутньому, це допущення передбачає реалізацію активів та виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

Станом на 31.12.2023р. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» було повністю дотримано всіх критеріїв ліквідності, прибутковості та якості активів страховика, нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів, встановлених нормативно- правовими актами, діючими на цей час.

Обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика станом на 31.12.2023р. визначаються ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на підставі Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності прибутковості,

якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг 07.06.2018р. № 850, зареєстрованого в Мінюсті 06 липня 2018р. за №782/32234 зі змінами та доповненнями.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань проводилась відповідно до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621 (надалі Методика).

Перевірка адекватності страхових зобов'язань здійснюється шляхом моделювання майбутніх грошових потоків за страховими контрактами. Моделювання проводиться на підставі аналізу діяльності Страховика за попередні 3 роки з використанням загальноприйнятих актуарних методів.

Там, де є достатньо статистики, використовуються актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку збитків. Звіт про оцінку адекватності страхових зобов'язань (LAT test) станом на 31.12.2023р. здійснено актуарієм В.Борець, свідоцтво № 01-032 від 15.05.2018р..

Станом на 31.12.2023р.:

- Резерв незароблених премій (UPR), сформований Страховиком, становить 3 148,1 тис. грн.
- Сума резервів збитків (RBNS + IBNR), сформованих Страховиком, становить 4 730,5 тис. грн.
- Загальні страхові резерви, сформовані Страховиком, становлять 7 878,6 тис. грн.
- Актуарна оцінка резерву незароблених премій (UPR) становить 299,9 тис. грн.
- Актуарна оцінка суми резервів збитків (RBNS + IBNR) становить 78,0 тис. грн.
- Актуарна оцінка загальних страхових резервів становить 377,9 тис. грн.

Таким чином, станом на 31.12.2023 Страховиком сформовано достатньо страхових резервів, щоб відповідати своїм зобов'язанням за страховими контрактами, укладеними до звітної дати.

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю станом на 31.12.2023 року становить 2 877 тис. грн., та включає:

- зобов'язання за розрахунками з перестраховиками-резидентами – 40 тис. грн.,
- зобов'язання за розрахунками з перестраховиками-резидентами – 2 684 тис. грн.,
- аванси, отримані за договорами страхування – 153 тис. грн.

Станом на 31.12.2022р. на балансі ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» обліковувалась кредиторська заборгованість попередніх періодів по обов'язковому авіаційному страхуванню цивільної авіації у сумі 9 556 тис. грн, що є гривневим еквівалентом заборгованості у сумі 261 тис. доларів США.

З цієї суми простроченої кредиторської заборгованості 4 746 тис. грн (в еквіваленті 130 тис доларів США) – це заборгованість перед ООО «СК «ТИТ», яка є резидентом агресора - російської федерації.

21 червня 2023р. Компанія отримала офіційну інформацію електронним листом від 05.02.2023р. № 126 від ООО «ТИТ» (російська федерація) про відсутність будь-яких зобов'язань (заборгованість, яка виникла до початку воєнної агресії з боку російської федерації) з сплати премій за договорами перестраховування. Враховуючи факт підтвердження контрагентом відсутності зобов'язань, Компанія припинила визнання фінансового зобов'язання перед контрагентом ООО «ТИТ» з 21.06.2023р. у сумі 4 745 589,15 грн, що є гривневим еквівалентом заборгованості у сумі 129 772,24 доларів США.

Указом Президента України від 22.02.2023 № 89/2023 уведено в дію та затверджено постановою Верховної Ради України від 23.02.2023 № 2924- IX рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22.02.2023 “Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фінансових установ Російської Федерації” (далі – рішення РНБО від 22.02.2023).

Відповідно до пункту 2 рішення РНБО від 22.02.2023 строком на 50 років застосовано секторальні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до всіх банків, що зареєстровані/мають місцезнаходження в Російській Федерації, небанківських кредитних організацій, операторів платіжних систем, професійних учасників фондового ринку, страхових

компаній, інвестиційних фондів та інших установ, що зареєстровані/ мають місцезнаходження в Російській Федерації, які надають фінансові послуги (далі-фінансові установи Російської Федерації), серед яких:

- 1) зупинення операцій з активами, що належать фінансовим установам Російської Федерації;
- 2) заборона встановлення ділових відносин, у тому числі кореспондентських відносин, з фінансовим установам Російської Федерації;
- 3) заборона вчинення правочинів із фінансовими установами Російської Федерації;
- 4) заборона підтримання ділових відносин із фінансовими установами Російської Федерації, в тому числі кореспондентських відносин, у разі відсутності активів на рахунках таких установ;
- 5) заборона придбання цінних паперів та інших фінансових інструментів, емітентами яких є фінансові установи Російської Федерації, за винятком відчуження (в тому числі безоплатного) цінних паперів на користь держави Україна;
- 6) зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань на користь фінансових установ Російської Федерації, в тому числі щодо перерахування дивідендів, процентів та інших виплат за залученими в Україну активами;
- 7) заборона здійснення інвестицій до/на користь фінансових установ Російської Федерації;
- 8) заборона зарахування коштів на рахунки клієнтів-фізичних/юридичних осіб за переказами, ініційованими з використанням електронних платіжних засобів, емітованих фінансовими установами Російської Федерації, тощо.

Відповідно до пункту 3 рішення РНБО від 22.02.2023 заборонено фізичним та юридичним особам проводити операції (вчиняти дії), які призводять до порушення, уникнення запроваджених обмежень.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» неухильно дотримується вищезазначених норм та листа НБУ від 24.02.2023р. №25-0005/1297 «Про рішення РНБО» від 22.02.2023р.

Інші поточні зобов'язання і забезпечення.

Інші поточні зобов'язання і забезпечення становлять – 4 731 тис. грн., що складаються з:

- заборгованість з агентської винагороди страхових агентів – 1 496 тис. грн.
- заборгованість за товари, роботи, послуги – 2 721 тис. грн.
- розрахунки з працівниками з оплати праці – 68 тис. грн.
- зобов'язання Компанії із оплати відпусток працівників Компанії – 446 тис. грн.

4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Хоча результати діяльності підприємства не мають значного впливу на навколишнє середовище, ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» намагається максимально ефективно використовувати природні ресурси та впроваджувати ощадні технології.

В Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» вказано, що охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини – невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України. Виходячи з цього твердження, природоохоронна діяльність, підтримка екологічних ініціатив є важливими елементами діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання та окремих громадян.

Відтак, надання уваги питанням охорони і захисту навколишнього середовища в ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є суттєвими. Колектив ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» впевнений, що зусилля у цьому напрямку відбивають нагальну потребу розвитку екологічно безпечного суспільства та цивілізації на перспективу, передумовою якого є розумне використання природних ресурсів – щоб ними користувалися не лише сучасне, а й майбутні покоління. Тому, ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повністю підтримує принципи Глобального договору ООН у сфері захисту навколишнього середовища та пов'язані з ними ініціативи.

Одним з головних пріоритетів діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є впровадження і використання сучасних технологій та економного використання ресурсів. Хоча специфіка господарської діяльності підприємства не передбачає суттєве забруднення

навколишнього середовища, ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” намагається ощадливо використовувати паливо та енергетичні ресурси, оптимізує використання паперу, картриджів, пластикового посуду та інших матеріалів.

Для цього ведеться робота по запровадженню системи електронного документообігу та скорочення зайвих документальних процедур. Зокрема, робочі документи співробітників переважно зберігаються в електронному вигляді і роздруковуються у випадку необхідності. Також серед працівників ТДВ “СК “ЕКСПО СТРАХУВАННЯ” постійно ведеться роз’яснювальна робота щодо поширення екологічної відповідальності та свідомості. Співробітники заохочуються вживати для чорнового друку використаний з одного боку папір, що зменшує загальне його споживання, використання економних режимів друку, компактне форматування документів, надання переваги дистанційному спілкуванню у режимі відео конференцій, телефонного спілкування чи переписка електронною поштою. Ведеться роз’яснювальна робота щодо необхідності збору та утилізації відпрацьованих елементів живлення (батареєк).

Реалізуючи систему безперебійного живлення електроенергією в офісі Компанії замінено старі та неефективні люмінесцентні лампи денного світла на нові сучасні світлодіодні. Таким чином, ми також досягли суттєвої економії споживання електроенергії.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

В ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» затверджено Наказом Кодекс етики, який є невід’ємною частиною посадової інструкції кожного Співробітника.

Всі співробітники ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повинні керуватися такими базовими етичними принципами:

- **чесність** – ніхто не повинен отримувати неналежної вигоди, тобто будь-якої вигоди майнового або іншого характеру, яка не передбачена діючим законодавством, підзаконними нормативними правовими актами, соціальними та іншими гарантіями або загальногромадянськими правами; співробітники не повинні допускати, щоб перспектива отримання неналежної вигоди впливала на прийняття того чи іншого рішення, їхніх дій або бездіяльності;

- **об’єктивність та неупередженість** – при прийнятті того чи іншого рішення кожен повинен діяти відповідно до норм права, об’єктивно та неупереджено; він також не повинен допускати упередженості у випадках конфлікту його приватних інтересів та службових обов’язків; кожен повинен вести себе таким чином, щоб його поведінка сприяла створенню доброї репутації страхової компанії та зміцнювала переконання оточуючих в можливості чесного, неупередженого та ефективного вирішення проблем, що виникають;

- **справедливість** – кожен зобов’язаний при виконанні своїх службових обов’язків враховувати законні права, обов’язки та інтереси всіх та не надавати перевагу будь-кому, якщо це не регламентовано відповідними нормативними актами;

- **коректність** – кожен повинен бути коректним – доброзичливим, ввічливим у відносинах з колегами, підлеглими та керівництвом;

- **відповідальність** – кожен повинен усвідомлювати свою відповідальність за доручену справу при виконанні службових обов’язків; кожен повинен розуміти, що від його особистих дій залежить успіх загальної справи;

- **конфіденційність** – кожен зобов’язаний забезпечити конфіденційність та нерозголошеність службових документів та відомостей, які стають відомими під час виконання службових обов’язків;

- **професійність** – кожен повинен приймати відповідні до своїх службових повноважень рішення лише після переконання у тому, що рівень його професійної компетенції є достатнім, і рішення, яке приймається, не може завдати шкоди інтересам страхової компанії;

- **захист інтересів страхової компанії** – під час виконання службових обов’язків кожен повинен керуватися насамперед інтересами страхової компанії та не шукати немотивованої особистої вигоди при використанні матеріальних, фінансових, інтелектуальних або інших

ресурсів страхової компанії; кожен зобов'язаний утримуватися від будь-якої діяльності, якщо вона суперечить або не збігається з інтересами страхової компанії;

- родинні зв'язки – кожен повинен утримуватися від будь-якого перенесення родинних зв'язків та відносин на службові відносини; як правило, члени однієї родини не повинні працювати у безпосередньому службовому підпорядкуванні один у одного, якщо керівництвом страхової компанії не прийнято інше рішення.

Всі співробітники мають рівні права щодо висловлення власної думки, власних переконань та власного світогляду.

Співробітники СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» – кожен окремо та усі разом працюють на досягнення спільної мети – примноження добробуту та стабільності компанії примножуючи кращі традиції колективу,

Співробітники СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» повинні відстоювати професійну честь і гідність як особисту, так і своїх колег, не допускати розголошення недостовірної інформації та упередженої критики на їх адресу.

Страхова компанія забезпечує найвищий рівень етичних стандартів в обслуговуванні платників податків та у стосунках між співробітниками податкової служби.

Кожен співробітник страхової компанії повинен діяти коректно, незалежно від того, з ким він спілкується. Кожна його дія повинна ґрунтуватися на повазі до колективу та клієнтів страхової компанії. Важливими при цьому є відкритість, довіра, об'єктивність та правова впевненість, а також доступність, оперативність та прозорість.

Високий рівень етичних стандартів як норми поведінки є постійним завданням кожного співробітника страхової компанії.

Важливим для співробітника страхової компанії є повага та довіра до клієнта, оскільки вони довіряють нам свої ризики. У нашій страховій компанії це завжди має бути основною позицією.

Дотримання всіма співробітниками організації визначених норм поведінки — ознака високої корпоративної культури, в умовах якої кожен працівник і організація в цілому самі контролюють себе.

Всі Співробітники страхової компанії усвідомлюють, що завдяки визначеним нормам поведінки підтримуються чітке функціонування страхової компанії і висока ефективність її діяльності, оскільки зменшується кількість конфліктів і непорозумінь. Таким чином, норми поведінки виконують і моральну функцію, регулюючи поведінку співробітників у складних ситуаціях, привчаючи дотримуватись прийнятої моделі поведінки.

В Страховій компанії прийнята Політика запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», яка має на меті визначити основні цілі та завдання запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів, осіб, які приймають участь в процесі запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів, їх обов'язки, функції, повноваження та відповідальність, а також заходи щодо врегулювання можливих конфліктів інтересів.

Політика розроблена у відповідності до вимог Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг» зі змінами та доповненнями, затвердженого постановою Правління НБУ № 153 від 24.11.21р., Статуту Страхової компанії, інших законодавчих та нормативно-правових актів України, внутрішніх документів Страхової компанії.

Політика є обов'язковою для виконання усіма керівниками, працівниками, учасниками Страхової компанії.

6. РИЗИКИ

6.1. Основним ризиком сьогодення є воєнні дії на території України та невизначеність щодо строків завершення війни. І хоча результат її зрозумілий наперед і поразка агресора недискусійна, Україна вийде з цієї війни з величезними втратами.

Українська економіка продемонструвала досить високу стійкість по відношенню до негативних чинників, яких поки що більшість. У 2023 році українська економіка відновлювалася швидше, ніж прогнозували – після початку повномасштабної війни економічне зростання в Україні відновилося у II кварталі. Український бізнес порівняно швидко адаптувався до складних і мінливих умов, переналагоджував бізнес-процеси, перебудовував логістичні маршрути тощо.

Протягом 2023 року аналітики постійно коригували свої прогнози. Найбільш показовими прикладами покращення прогнозів зростання ВВП України на 2023 рік є такі (по чотири корекції за рік):

- Dragon Capital – до 5,2% з 3-5%;
- НБУ – до 4,9% із 0,3%.

Поява одних та зникнення інших факторів впливало на економіку в 2023 році як негативно, так і позитивно. До перших можна віднести блокаду кордону з Польщею, яка потенційно може знизити ВВП на 1% та підірив дамби Каховської ГЕС, після чого Мінекономіки погіршило прогноз зростання економіки до 2,8% із 3,2%.

Також був і позитивний вплив. У Нацбанку оцінили, що закриття «зернового коридору» в липні обійшлося б Україні у \$2 млрд у II півріччі 2023 року. Однак порівняно успішна робота нового коридору, а також стабільна енергетична ситуація (до кінця 2023-го) і гарний врожай (за оцінками НБУ, це додає 1,3 в.п. до ВВП) призвели до того, що Dragon Capital підвищив прогноз зростання ВВП 2023 року до 5,2% з 4,5%, а агентство Fitch – до 5,1% з 3,5%.

З урахуванням показників III кварталу, впливу транспортної блокади, зростання реального ВВП за підсумками року оцінюється в діапазоні 4,5-5,8%, тоді як на початку року аналітики очікували зростання економіки України на 2-3%. Мінекономіки оцінює динаміку українського ВВП за січень-листопад на рівні 5,5%, зокрема в листопаді – близько 4%. Функціонування експортного коридору дало змогу частково компенсувати втрати через блокаду україно-польського кордону, а вони вже оціночно перевищують \$1 млрд.

Інфляція поступово знижуватиметься та залишатиметься керованою. Прогнозується сповільнення інфляції до 18,7% у 2023 році. Цьому сприятимуть збереження жорстких монетарних умов, зниження світової інфляції та слабший споживчий попит в умовах відключень електроенергії. Уникнути емісійного фінансування дефіциту бюджету та збалансувати валютний ринок допомагає отримання анонсованих обсягів міжнародної допомоги та спільні дії Національного банку та уряду з активізації ринку внутрішніх боргових залучень. У наступні роки інфляція сповільнюватиметься швидше завдяки зниженню безпекових ризиків, повноцінному відновленню логістики та збільшенню врожаїв. Національний банк очікує, що вона зменшиться до 10,4% у 2024 році та 6,7% у 2025 році.

Водночас не можна сказати, що після зростання на початку 2023 року бізнес-активність істотно покращилася. Так, із січня по березень розрахований НБУ індекс очікувань ділової активності (ЮДА), що показує оцінку бізнесом поточного стану економіки, зріс із 37,5 пунктів до 45 п. У решту періоду року він варіювався в межах 48,1-51,5 п. (50 п. – нейтральний рівень), сягнувши в листопаді 49,1 п. Інакше кажучи, коливання оцінок ділової кон'юнктури були незначними.

Чинники впливу на економіку України.

До позитивних факторів, які можуть сприяти зростанню економіки у 2024 році, можна віднести:

- своєчасне та повне отримання міжнародної фіндопомоги;
- збільшення економічної активності бізнесу;
- безпечна та стабільна робота морського коридору;
- продовження ефекту впливу високого врожаю у першій половині 2024 року;
- стабільна ситуація з енергопостачанням;
- повернення мігрантів;
- зниження вартості банківського кредитування через зменшення облікової ставки та ін.

Стримуючими факторами зростання економіки наступного року залишаються або можуть стати:

- затягування активної фази бойових дій, продовження руйнування інфраструктури та основних фондів;
- зниження обсягів чи втрата ритмічності надходження міжнародної фіндопомоги;
- висока ймовірність збільшення військових витрат, у тому числі через посилення мобілізації;
- затягування блокади кордону іноземними автоперевізниками;
- посилення обмежень експортної логістики;
- зростання цін та виробничих витрат;
- брак оборотного капіталу бізнесу;
- дефіцит кваліфікованих кадрів (за оцінками Advanter, станом на серпень 34% бізнесів відчували брак персоналу, питома вага таких компаній швидко зростає з 20% у квітні);
- слабкий рівень банківського кредитування (84% компаній відчують проблеми з доступом до фінансування).

Глобальним фактором, що може стримувати зростання українського ВВП, є можливе сповільнення темпів зростання світової економіки загалом та європейської зокрема, наслідком чого може стати зниження попиту на українську експортну продукцію та цін на сировину.

Проблеми і основні ризики 2024 року наступні:

1. Обсяги воєнного виробництва залишаються недостатніми, щоб задовольнити потреби ЗСУ. Військове господарство так і не стало ключовою сферою економічного життя країни.

Навіть діючі оборонні підприємства України мають значні незавантажені потужності і місяцями очікують державного замовлення. За даними Міноборони, коштів вистачає на контракування і оплату лише половини продукції, яку потенційно можуть виробляти вітчизняні підприємства.

Підприємства стикаються з такими проблемами як: руйнування виробничих ліній внаслідок воєнних ударів, відтік робочої сили внаслідок вимушеної еміграції та мобілізації, недостатнє виробниче оснащення для відновлення пошкодженої техніки, необхідність адаптації обладнання до випуску озброєнь систем НАТО.

2. Потенціал внутрішніх заощаджень майже не використовується на цілі розвитку та структурної перебудови економіки країни. У банківській системі зосереджено понад 2,1 трлн грн депозитів юридичних та фізичних осіб.

Вільні ліквідні кошти банків становлять майже 1 трлн грн. Крім того, в позабанківському обігу знаходиться понад 118 млрд дол. готівкової іноземної валюти. Однак перерозподіл цих коштів на цілі підтримки економічного розвитку чи фінансування фіскального дефіциту залишається вкрай слабким.

Так, рівень кредитування економіки постійно зменшується, незважаючи на масштабні державні програми підтримки, а залучення Урядом коштів з внутрішнього боргового ринку залишається мізерним.

Загальний обсяг наданих банками працюючих кредитів бізнесу складає лише близько 450 млрд грн (7% ВВП), що нижче, ніж на початку війни (10% ВВП), і є найнижчим в світі показником серед країн з ринками, що формуються.

Поряд з цим Уряд має постійні проблеми із залученням внутрішніх позик. За 2 роки Уряд зміг залучити з внутрішнього боргового ринку лише 122 млрд грн. чистих позик, що складає лише 1,4% усіх ресурсів Уряду за 2022-2023 роки.

Для порівняння: фінансування фіскальних потреб США за рахунок внутрішніх позик під час II Світової війни становило 46%, а під час I Світової війни - 75% загальних мобілізованих ресурсів.

3. Висока імпортозалежність економіки, що постійно наростає. Україні не вдалося достатньою мірою налагодити вітчизняні виробництва для того, щоб зменшити потреби економіки в імпорті. Дефіцит зовнішньої торгівлі суттєво перевищив очікування і за 10 місяців 2023 року вже становив 31,3 млрд дол, тоді як МВФ очікував річне значення цього показника на рівні 22,4 млрд дол. Для порівняння: дефіцит торгівлі товарами і послугами за 10 місяців 2022 р. становив 18,4 млрд дол. Тобто, деструктивні дії ворога з руйнування національної економіки та блокування транспортних маршрутів нанесли значно більшу шкоду експортному сектору України, ніж очікувалося. Структурний дефіцит фінансування платіжного балансу (без врахування зовнішньої допомоги) становить близько 30 млрд дол. на рік.

Основні ризики 2024 року

Головний ризик 2024 року – це туман війни. Передбачити наслідки впливу війни на економіку з достовірною точністю практично неможливо. Наслідком ескалації воєнних дій може бути додаткове скорочення виробничого потенціалу країни та втрати трудових ресурсів. Це руйнуватиме продуктивні сили економіки та підриватиме можливості для її відновлення.

Зовнішньополітичні ризики. Зниження обсягів та порушення ритмічності міжнародної підтримки України через політичні процеси в країнах-партнерах може заподіяти суттєву шкоду як фінансовій стабільності, так і обороноздатності країни.

Блокування транспортних шляхів для експорту та імпорту. Продовження блокади вантажних перевезень на Західному кордоні та обмеження морських транспортних шляхів негативно впливатиме на зовнішньоторговельний баланс, що генеруватиме ризики для валютної стабільності.

Техногенні катастрофи. Внаслідок ударів російських окупантів по об'єктах критичної цивільної інфраструктури загострюються ризики виникнення аварій, що потребуватиме додаткових витрат бюджетних коштів та знижуватиме продуктивність економіки.

Ключове завдання економіки - максимально можлива мобілізація матеріальних, фінансових і людських ресурсів.

Потрібно розв'язати питання стабільного та ритмічного фінансування потреб державного бюджету. На жаль, війна продовжується, що потребує додаткових фінансових ресурсів. Необхідно максимізувати зусилля із залучення коштів із всіх можливих джерел – зовнішня допомога партнерів, податкові платежі, оптимізація міжбюджетних відносин, внутрішній борговий ринок, грошова емісія НБУ. А також вжити заходів зі зниження державних витрат: жорстка видаткова політика по неперіоритетних цілях, реструктуризація державного боргу, адміністративні санкції на фінансовому ринку (фінансові репресії).

Воєнна економіка – це насамперед економіка державного попиту і державних стимулів. Держава повинна представити чітку економічну доктрину для бізнесу, а також сама бути активним гравцем – здійснювати державні інвестиції в критично важливі проекти та фінансувати масштабне оборонне замовлення.

Економічна доктрина для бізнесу має включати три блоки: доступ до ринків збуту, доступ до трудових ресурсів, доступ до фінансування.

Доступ до ринків збуту має передбачати безперешкодне функціонування логістичних шляхів та каналів збуту продукції (в т.ч. міжнародних), створення умов безмитної торгівлі на ринках країн-партнерів, прийняття чітких планів державного замовлення (включаючи операції Держрезерву), удосконалення практик у сфері державних закупівель.

Доступ до трудових ресурсів має передбачати допомогу Уряду у пошуку кваліфікованих працівників (в т.ч. серед закордонних мігрантів та українських біженців), програми бронювання

працівників, залучення незайнятих до трудової діяльності, підготовки та перепідготовки кадрів, зокрема виробничих спеціальностей.

Доступ до фінансування має передбачати відновлення роботи банківського сектора як інституту фінансового посередництва, розширення програм кредитної, гарантійної та грантової підтримки держави, спрямування міжнародної допомоги на відновлення і розвиток бізнесу, використання податкових інструментів стимулювання інвестицій.

Залучені до державного бюджету кошти слід раціонально використовувати на цілі виживання країни та забезпечення функціонування воєнної економіки.

Важливим аспектом підтримки бізнесу є запуск державної системи страхування інвестицій від воєнних ризиків із залученням коштів міжнародних донорів.

Окремий акцент державних стабілізаційних програм підтримки бізнесу необхідно робити на проєктах створення робочих місць у сферах локалізації виробництва та імпортозаміщення. Це дозволить не тільки посилити виробничу продуктивність економіки, а й знизити перспективні валютні ризики.

Продовження структурних реформ у судовій та правоохоронній системі покращуватиме міжнародний імідж України, що слугуватиме базисом для залучення додаткового зовнішнього приватного та офіційного фінансування, а також стимулюватиме внутрішні інвестиції.

Конструктивна взаємодія монетарної та фіскальної політики є особливо важливою під час структурних криз, коли руйнуються традиційні виробничі і фінансові зв'язки економіки. Тому Уряд та НБУ повинні дотримуватися єдиної політики макроекономічної стабілізації, визначеної рамковою програмною співпрацею з МВФ, з урахуванням аспектів незалежності центрального банку, наскільки це можливо в умовах воєнного часу та враховуючи рекомендації МВФ щодо Оцінки захисних механізмів НБУ.

6.2. ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», як юридична особа - Страховик, перебуває під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що можуть як сприяти максимальному розкриттю організаційно-функціональних переваг ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», так і стати предметом впливу зовнішніх загроз, що можуть посилити наявні внутрішні недоліки у діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ».

Управління ризиками професійної діяльності в ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» являє собою постійний процес передбачення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, пов'язаний з їх ідентифікацією, оцінкою, профілактикою і мінімізацією негативних наслідків.

Управління ризиками у ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» включає такі етапи:

- виявлення (ідентифікація) ризиків,
- кількісний та якісний аналіз, оцінка і вимірювання ризиків,
- організація управління ризиками для їх врегулювання (у тому числі планування і організаційне забезпечення реакції на ризики),
- контроль за дотриманням допустимих меж ризиків звітність щодо управління ризиками.

Виявлення (ідентифікація) ризиків – неперервний процес визначення різновидів, джерел та факторів ризиків, з якими ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зустрічається у своїй діяльності, відповідно до категорій, визначених «Контрольним переліком ризиків».

Всі ризики після їх виявлення підлягають нанесенню на карту ризиків.

Карта ризиків – перелік ризиків у страховика із зазначенням показників ймовірності настання подій, що пов'язані з ризиками, та чутливості страховика до ризику.

Дані для нанесення на карту ризиків є результатами експертної оцінки.

Вимірювання та оцінювання ризику передбачає опис виявлених ризиків «Опис ризику», отримання прогнозу стосовно вірогідності настання подій та чутливості страховика до їх наслідків.

При вимірюванні ризику застосовується статистичний метод, який полягає, зокрема у визначенні рівня загрози виникнення ризику залежно від ступеня ймовірності його виникнення, математичні моделі.

Уникнення ризику полягає у розробці внутрішніх заходів запобіжного характеру, які повністю виключають конкретний вид фінансового ризику. До таких заходів в першу чергу відноситься відмова від здійснення фінансових операцій з надмірно високим рівнем ризику. Для уникнення окремих видів ризиків можуть використовуватися заходи, спрямовані на нейтралізацію самої причини виникнення ризикової ситуації.

Контроль та моніторинг ризиків – постійний та неперервний процес відстеження рівня ризику ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», який включає:

- перевірку дотримання встановлених допустимих меж ризиків;
- забезпечення недопущення виконання Страховиком та/або її контрагентами (за можливості) дій (операцій), які порушують встановлені допустимі межі ризиків;
- перевірку виконання операцій реагування на ризики та оцінки їх ефективності впродовж здійснення діяльності Страховика;
- розробку превентивних заходів для мінімізації ризиків у разі виявлення негативних тенденцій та вдосконалення бізнес-процесів за результатами проведеного аналізу.

Методики, інструменти, підходи та механізми, які використовуються Страховиком для ідентифікації, вимірювання, оцінки та контролю ризиків періодично оцінюються на предмет адекватності поточним внутрішнім та зовнішнім умовам діяльності Страховика і вимогам законодавства та нормативно-правових актів та, у випадку необхідності, коригуються з метою поліпшення управління ризиками у Страховика.

Діяльність із моніторингу ризиків та формування звітності щодо управління ризиками у ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» здійснюється відповідно до функцій та обов'язків, визначених законодавством України та внутрішніми документами Страховика.

До заходів з мінімізації впливу ризику настання неплатоспроможності та банкрутства ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» відноситься контроль фінансового стану, якості його активів, структури капіталу й відповідне коригування у разі появи ознак їх погіршення

Судових позовів щодо виконання страховиком зобов'язань за договорами страхування (перестраховання), які мають або можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан товариства у ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» станом на 31.12.2023р. немає.

Ще однією ланкою контролю, управлінням та зменшенням впливу ризиків на діяльність компанії є щорічне проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту.

У ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створено посаду спеціаліста внутрішнього аудиту, яка є органом оперативного контролю Учасників Товариства. Спеціаліст з внутрішнього аудиту підпорядковується і підзвітний Учасникам Товариства та діє на підставі Положення про внутрішній аудит. Пряме підпорядкування Учасникам Товариства забезпечує незалежність спеціаліста.

Спеціаліст з внутрішнього аудиту призначається і звільняється Учасниками Товариства.

Цілями відповідального за внутрішній аудит (контроль) є:

надання Директору ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та Загальним зборам учасників Товариства незалежних, об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо:

- достатності та ефективності систем управління в адміністративній, операційній і фінансовій сферах діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ»;
- відповідності діяльності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» вимогам законодавства України;

- відповідності здійснюваної ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» діяльності вимогам внутрішніх документів фінансової установи;
- ефективності процесів делегування повноважень між структурними підрозділами Компанії та використання наявних у фінансовій установі ресурсів;
- ефективності використання та мінімізації ризиків від використання інформаційних систем і технологій;
- достатності і ефективності заходів, спрямованих на зменшення ризиків та усунення недоліків, виявлених державними органами, зовнішніми аудиторами або службою внутрішнього аудиту (контролю);
- сприяння керівникові ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ», вищому органу управління фінансової установи в поліпшенні якості системи управління фінансової установи, а також в ефективному виконанні покладених на них обов'язків, шляхом надання консультацій та рекомендацій.

Спеціаліст з внутрішнього аудиту:

- наглядає за поточною діяльністю Товариства;
- контролює дотримання законів, нормативно-правових актів України та рішень органів управління Товариства;
- перевіряє результати поточної фінансової діяльності;
- аналізує інформацію та відомості про діяльність Товариства, професійну діяльність її працівників, випадки перевищень повноважень посадовими особами компанії;
- надає Учасникам Товариства висновки та пропозиції за результатами перевірок;
- контролює своєчасність та повноту виправлення виявлених зауважень відповідальними підрозділами;
- співпрацює із зовнішніми аудиторами з метою уникнення дублювання перевірок;
- виконує інші функції, пов'язані з наглядом та контролем за діяльністю Товариства.

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» зобов'язана дотримуватися таких умов забезпечення платоспроможності:

- наявності сплаченого статутного фонду для страховиків-резидентів або гарантійного депозиту для філій страховиків-нерезидентів та наявності гарантійного фонду страховика;
- створення страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат страхових сум і страхових відшкодувань;
- перевищення фактичного запасу платоспроможності страховика над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності.

Страхова компанія відповідно до обсягів страхової діяльності зобов'язана підтримувати належний рівень фактичного запасу платоспроможності (нетто-активів).

Рівень платоспроможності контролюється відповідальним за управління ризиками.

Фактичний запас платоспроможності (нетто-активи) страховика визначається вирахуванням із вартості майна (загальної суми активів) страховика уми нематеріальних активів і загальної суми зобов'язань, у тому числі страхових.

Нормативний запас платоспроможності страховика, який здійснює види страхування інші, ніж страхування життя, на будь-яку дату дорівнює більшій з визначених величин, а саме:

- перша - підраховується шляхом множення суми страхових премій за попередні 12 місяців на 0,18 (останній місяць буде складатися із кількості днів на дату розрахунку). При цьому сума страхових премій зменшується на 50 відсотків страхових премій, належних перестраховикам;
- друга - підраховується шляхом множення суми страхових виплат за попередні 12 місяців на 0,26 (останній місяць буде складатися із кількості днів на дату розрахунку). При цьому

сума страхових виплат зменшується на 50 відсотків виплат, що компенсуються перестраховиками згідно з укладеними договорами перестраховання.

На будь-яку дату фактичний запас платоспроможності страховика повинен перевищувати розрахунковий нормативний запас платоспроможності.

Контроль рівня ризиків ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та фондів здійснюється на щоденній, щотижневій, щомісячній, щоквартальній основі залежно від ступеня загрози ризику.

Компанія для забезпечення платоспроможності та відповідно до норм чинного законодавства формує страхові резерви. Вони утворюються з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховання). Формування та облік технічних резервів та частки перестраховиків в них здійснюється відповідно до ст.31 Закону України «Про страхування» та Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя затвердженого Розпорядженням Держфінпослуг № 3104 від 17.12.2004р.

Компанія здійснює формування та облік таких технічних резервів:

- резерв незароблених премій (резерви премій);
- резерв заявлених, але не виплачених збитків;
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені;
- резерв катастроф.

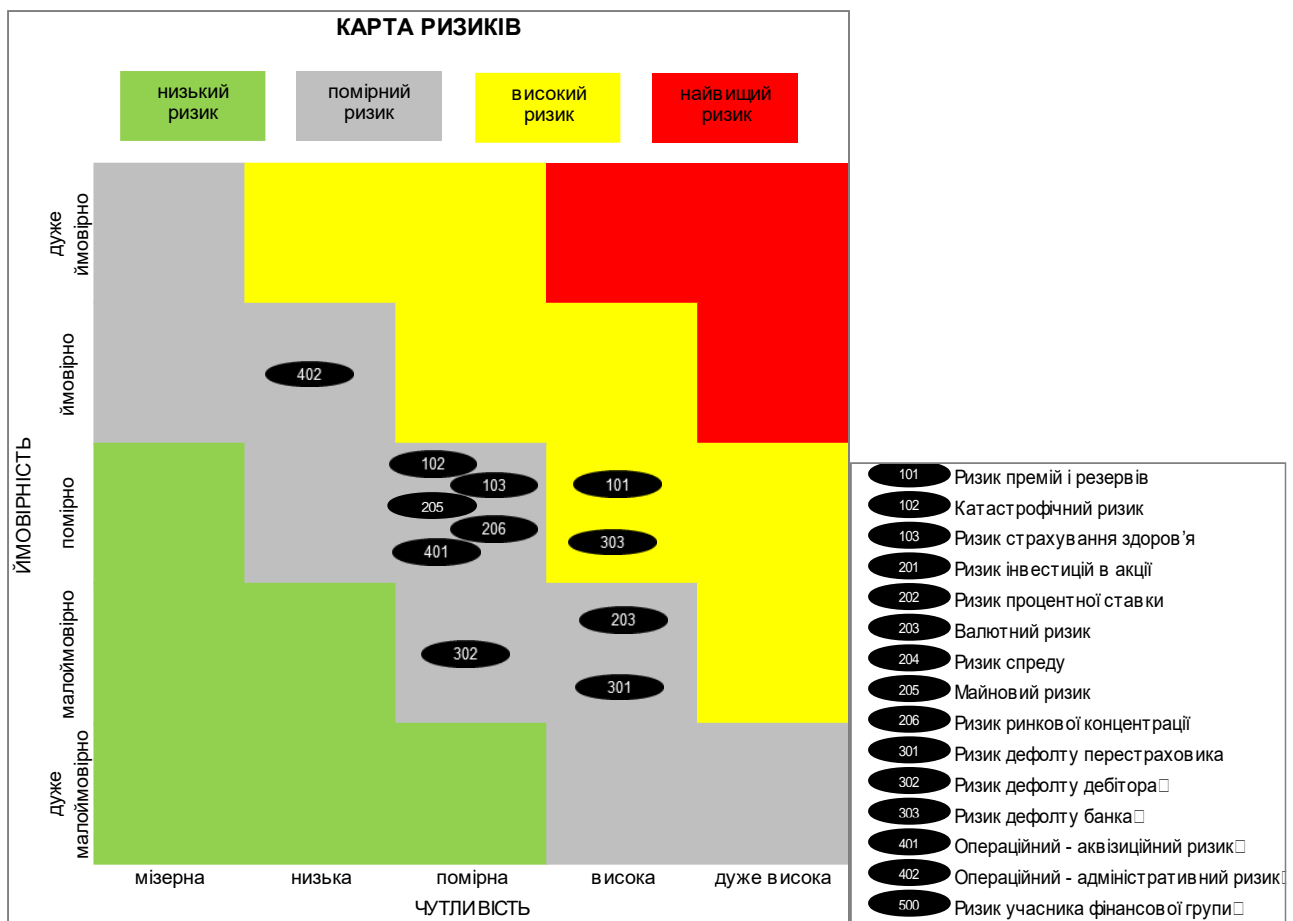
За рахунок прибутку Компанія, згідно Статуту, має право на створення вільних резервів. Вільні резерви, це частка власних коштів, які резервуються з метою додаткового забезпечення платоспроможності згідно з прийнятою методикою здійснення страхової діяльності. Нерозподілений прибуток компанії направлявся на збільшення Вільних резервів страховика, з метою підвищення максимального розміру власного утримання Страховика, таким чином, Компанія забезпечила стійкість страхових операцій та залучила на страхування великі специфічні ризики. Для фінансової стабільності ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створено вільні резерви у розмірі 24 750,0 тис. грн., а також Резервний капітал. Формування Резервного капіталу здійснювалось шляхом щорічних відрахувань у розмірі 5% від суми чистого прибутку. У зв'язку з чим ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» створений резервний капітал у розмірі 136,5 тис. грн.

Результати фінансово-господарської діяльності, встановлені на основі бухгалтерського обліку, відображаються у самостійному балансі ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» та кожного календарного року подаються на розгляд та затвердження загальних зборів учасників.

За результатами року Компанія провела стрес-тестування щодо ключових ризиків для різних стресових подій та їх вплив на активи Компанії. Виходячи з результатів проведеного стрес-тестування, компанія є чутливою до ризиків зміни обмінного курсу іноземних валют відносно гривні. Причому у разі послаблення гривні платоспроможність навіть зростає. Хоч цей ризик і відноситься до системних (тобто не підлягає впливу з боку компанії), дієвим може бути скорочення строків врегулювання страхових випадків.

Чутливість компанії до інших ризиків є помірною або мізерною.

При настанні будь-якої стресової події фактичний запас платоспроможності перевищує розрахунковий нормативний запас платоспроможності.

Код	Ризик	Ймовірність	Чутливість	Ранг ризику
101	Ризик премій і резервів	3	4	високий
102	Катастрофічний ризик	3	3	помірний
103	Ризик страхування здоров'я	3	3	помірний
201	Ризик інвестицій в акції	Інвестицій немає		
202	Ризик процентної ставки	Ризик відсутній		
203	Валютний ризик	2	4	помірний
204	Ризик спреду			
205	Майновий ризик	3	3	помірний
206	Ризик ринкової концентрації	3	3	помірний
301	Ризик дефолту перестраховика	2	4	помірний
302	Ризик дефолту дебітора	2	3	помірний
303	Ризик дефолту банку	3	4	високий
401	Операційний - аквізиційний ризик	3	3	помірний
402	Операційний - адміністративний ризик	4	2	помірний
500	Ризик учасника фінансової групи	компанія не є учасником фінансової групи.		

1. Класифікація ризиків, шкала визначення кількісних характеристик ризику та рангу ризику

1.1. Класифікація ризиків

Код	Ризик	Опис ризику
101	Ризик премій і резервів	Ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків.
102	Катастрофічний ризик	Ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.
103	Ризик страхування здоров'я	Ризик, викликаний змінами витрат, понесених у зв'язку з обслуговуванням договорів із зазначеного виду страхування, коливаннями частоти і ступеня тяжкості страхових випадків, неточністю оцінок та прогнозів щодо спалаху епідемії.
201	Ризик інвестицій в акції	Ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій.
202	Ризик процентної ставки	Ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів.

203	Валютний ризик	Ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют.
204	Ризик спреду	Ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення.
205	Майновий ризик	Ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість.
206	Ризик ринкової концентрації	Ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів.
301	Ризик дефолту перестраховика	Ризик неспроможності перестраховика виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед перестраховальником.
302	Ризик дефолту дебітора	Ризик неспроможності дебітора виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком.
303	Ризик дефолту банку	Ризик неспроможності банку виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком.
401	Операційний - аквізиційний ризик	Ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу - пов'язані з аквізиційною діяльністю.
402	Операційний - адміністративний ризик	Ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу - пов'язані з адміністративною діяльністю.
500	Ризик учасника фінансової групи	Ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик.

1.2. Ймовірність

Оцінка ймовірності базується на вірогідній частоті настання події.

Ймовірність	Значення	Ранг
дуже малоімовірно	Менше ніж один раз на 100 років	1
малоімовірно	Один раз на 10-100 років	2
помірно	Один раз на 1-10 років	3
ймовірно	Від 1 до 10 разів на рік	4
дуже ймовірно	Більше 10 разів на рік	5

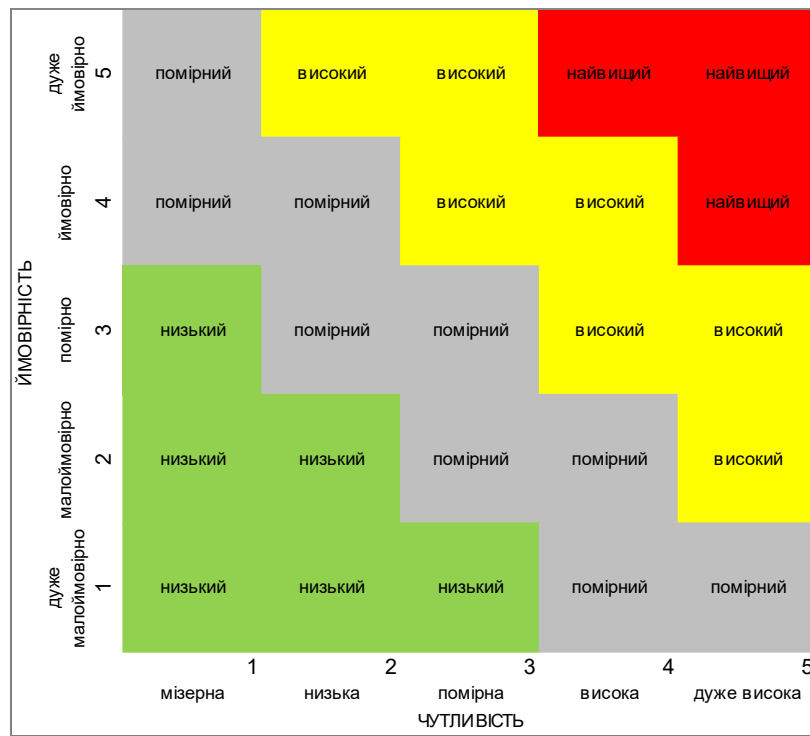
1.3. Чутливість

Оцінка чутливості базується на зміні загальних нетто-активів внаслідок впливу ймовірної події. Також може розглядатися вплив ймовірної події на окремий нетто-актив.

Чутливість	Значення	Ранг
мізерна	Менше ніж 1% нетто-активів	1
низька	1% - 2% нетто-активів	2
помірна	2% - 5% нетто-активів	3
висока	5% - 10% нетто-активів	4
дуже висока	10% - 100% нетто-активів	5

1.4. Ранг ризику

Виходячи з оцінок ймовірності та чутливості, ризик може бути кваліфікований як «низький», «помірний», «високий» або «найвищий» відповідно до наступної таблиці:

Найвищий ризик – ймовірні втрати перевищують критичний рівень. Ризик здатний привести компанію до краху і банкрутства.

Високий ризик – ймовірні втрати не перевищують критичний рівень, але є помітними для компанії.

Помірний ризик – ймовірні втрати є допустимими в розумінні компанії.

Низький ризик – втрати не передбачаються, але можливі.

2. Експертна оцінка та метод аналогів

Не всі ймовірні події та їх наслідки можуть бути оцінені кількісно. В таких випадках здійснюється якісна оцінка ризику експертним шляхом або методом аналогів.

Під експертною оцінкою розуміється кваліфікація ризику як «низький», «помірний», «високий» або «найвищий» на основі експертної думки особи, що оцінює ризик. Може вимагатися коментар експерта щодо прийнятого рішення.

Оцінка ризику методом аналогів полягає у використанні даних про розвиток аналогічних напрямків діяльності у минулому. Для цього можуть використовуватися звітні документи компанії у минулі роки, практика аналогічних компаній інші дані.

Коментар: у компанії є як активи, так і зобов'язання, номіновані в іноземній валюті. Крім того, коливання обмінного курсу здатні впливати на загальні зобов'язання компанії, оскільки за діючими договорами є кореляція між курсом та страховим відшкодуванням. Згідно стрес-тесту, у разі підвищення обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25% загальні нетто-акти збільшаться на 8,8%. А у разі зниження обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25% загальні нетто-активи зменшаться на 10% (однак це все рівно не вплине суттєво на нормативи платоспроможності страховика). Але таке значне посилення гривні у середньостроковій перспективі вважається малоймовірним.

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» постійно вдосконалює, розробляє та впроваджує сучасні інформаційні технології у своїй діяльності. Модернізація по ІТ напрямкам в ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» є наступною: сучасні страхові калькулятори для масових страхових продуктів, система інтернет продажів, впровадження інновацій в новій системі обліку. В планах розроблення ІТ-блоку бюджетування, преміювання, розрахунок та формування страхових резервів на кожну дату для прийняття вчасних управлінських рішень. СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» подала до Комісії з цінних паперів звітність у форматі XBRL за 2020 рік, 2021 та 2022 рік та поквартальні звіти 2023 року. Найближчим часом заплановано надання звіту за 2023 рік.

Сукупні витрати ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» на ІТ технології щодо підтримання та модернізації системи обліку та використання інших програмних систем за 2023 рік склали понад 170 тис. грн. Загалом за останні 2016-23 роки витрати за цією статтею склали майже 2 млн. грн.

В 2024 році Страхова компанія планує суттєво збільшити витрати на апгрейт системи обліку для виконання нових норм встановлених НБУ згідно Постанови НБУ № 204 від 29.12.2023 року «Про затвердження Положення про порядок обліку страховиком договорів, пов'язаних зі здійсненням діяльності із страхування, та вимоги до захисту інформації страховика», а також значними змінами обліку пов'язаних з переходом на міжнародні стандарти фінансової звітності, які встановлені в МСФЗ 17.

Після масованих ракетних ударів російськими терористами по енергетичних об'єктах України для створення енергетичного блек-ауту, Компанія впровадила систему незалежного живлення під час можливого раптового відключення електроенергії та в період планових відключень. Придбано зарядний пристрій EcoFlow Delta Max 2000 з номінальною потужністю 2000 Вт та максимальною потужністю 3600 Вт і переобладнана внутрішня електромережа офісу Дирекції Компанії для безперебійного користування електроенергією з автоматичним перевключенням на зарядний пристрій та зворотнім перевключенням в зовнішню мережу з зарядкою EcoFlow Delta Max 2000. Таким чином, Компанія є незалежною від аварійних відключень електроенергії, з постійним інтернетом та зв'язком.

8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається шляхом залучення незалежного суб'єкта оціночної діяльності. Прибуток або збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості визнається в прибутку або збитку за період, в якому він виникає. Станом на початок 2023р. у Компанії обліковувалась інвестиційна нерухомість.

Постановою Правління НБУ від 15.02.2023р. № 8 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39» регулятор прийняв ряд вимог до нерухомого майна якими володіють страхові компанії України. Для забезпечення фінансової стабільності та платоспроможності ринку небанківських фінансових установ, Національний банк України впровадив додаткові вимоги до діяльності страховиків.

Для страховиків встановлено додаткові обмеження на окремі види прийнятних активів, що враховуються для виконання нормативів.

Зокрема, для виконання нормативів з переліку прийнятних активів для усіх страховиків (life та non-life) виключено:

- земельні ділянки (крім тих, на яких розташовані будівлі, споруди, які використовуються страховиками для здійснення операційної діяльності);
- все нерухоме майно, що зареєстроване та/або перебуває на територіях ведення активних бойових дій або тимчасово окупованих територіях
- для страховиків non-life додатково виключено житлову нерухомість.

Такий крок, спрямований на нівелювання фактів завищення вартості нерухомості, а також зменшення у структурі прийнятних активів страховика обсягу нерухомого майна як низьколіквідного активу.

З метою дотримання вимог до якості, безпечності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості активів, керівництво Компанії прийняло рішення про заміну неліквідного активу на ліквідний. Перед відчуженням інвестиційного нерухомості була проведена незалежна оцінка справедливої вартості активу. Оцінку інвестиційної нерухомості проведено оцінювачами ФОП Березовська Тетяна Вікторівна, що діє згідно свідоцтва про реєстрацію в Державному реєстрі оцінювачів N 216 від 08.06.2016, Кваліфікаційне свідоцтво ФДМУ та МІБ МФ № 642 від 01.11.2003р., ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 435/2023 від 19.07.2023 року.

Інші фінансові інвестиції представлені:

Цінними паперами, що емітуються державою (облігації державної позики) утримувані до погашення, та строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі 4505 тис. грн., а саме - облігації внутрішньої державної позики UA 4000227656 з датою погашення 15.01.2025р.- 4505 тис. грн.

Фінансові інвестиції	<u>2022 рік</u> Тис. грн.	Зміни (+;-) Тис. грн.	<u>2023 рік</u> Тис. грн.
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких перевищує 12 місяців з дати балансу	499	4 006	4 505

Поточні фінансові інвестиції станом на 31.12.2023р. є наступними:

1. Корпоративні права ТОВ «Лівобережжя плюс» в сумі 100 тис. грн. Станом на 31.12.2023р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості корпоративних прав. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року. Відповідно до висновку про вартість корпоративних прав, станом на 31.12.2023р. ринкова вартість корпоративних прав становить 100 тис. грн. Проведено зменшення справедливої вартості корпоративних прав на суму 800 тис. грн.

Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав проведена з використанням закритих вхідних даних і віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінюються частки у статутному капіталі товариств з обмеженою відповідальністю, тобто компаній закритого типу, що можуть пропонуватись до продажу тільки на позабіржовому ринку.

Станом на 31.12.2022р. справедлива вартість корпоративних прав становила 900 тис. грн. Враховуючи переоцінку активів та зобов'язань товариства з обмеженою відповідальністю, частка у капіталі якого належать Компанії, станом на 31.12.2023р., суб'єкт оціночної діяльності дійшов висновку, що ринкова вартість корпоративних прав станом на 31.12.2023 становить 100 тис. грн.

2. У 4 кварталі 2023 року Компанія зробила внесок у статутний капітал ТОВ «Табелліон» на суму 4 000 тис. грн.

Станом на 31.12.2023р. на балансі Компанії обліковуються корпоративні права ТОВ «ТАБЕЛЛІОН» в сумі 3100 тис. грн. Визначення справедливої (ринкової) вартості зазначених корпоративних прав було проведено 31.12.2023р. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020 року. Враховуючи переоцінку активів та зобов'язань товариства з обмеженою відповідальністю, частка у капіталі якого належать Компанії, станом на 31.12.2023р., суб'єкт оціночної діяльності дійшов висновку, що ринкова вартість корпоративних прав станом на 31.12.2023р. становить 3 100 тис. грн.

Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав проведена з використанням закритих вхідних даних і віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінюються частки у статутному капіталі товариств з обмеженою відповідальністю, тобто компаній закритого типу, що можуть пропонуватись до продажу тільки на позабіржовому ринку.

3. Векселі прості, утримувані для продажу у сумі 300 тис. грн. Станом на 31.12.2023р. проведено визначення справедливої (ринкової) вартості векселів. Оцінка проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Аверті», що діє згідно Сертифікату суб'єкта оціночної діяльності № 857/20 від 24.09.2020р. Відповідно до висновку про вартість векселів, станом на 31.12.2022р.

ринкова вартість векселів становила 4270 тис. грн. Проведено зменшення справедливої вартості векселів на суму 3950 тис. грн.

Результат переоцінки визнано у витратах. Відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» оцінка корпоративних прав віднесена до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості. Оцінка справедливої вартості складена за методом теперішньої вартості, величина справедливої вартості розрахована методом дисконтування грошових потоків дохідного підходу.

У 2023р. емітентом цінних паперів відбулось часткове погашення вартості векселів на суму 390 тис.грн.

4. Облігації внутрішньої державної позики утримуванні до погашення, строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу у сумі тис. грн.

Інвестиції	2022 рік Тис. грн.	Зміни (+;-) Тис. грн.	2023 рік Тис. грн.
Векселі прості іменні, утримувані для продажу	4 270	-3 970	300
Облігації внутрішньої державної позики строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу	31 349	-2 863	28 486
Корпоративні права	900	2 300	3 200
Всього	36 519	-4 533	31 986

Грошові кошти представлені коштами на поточних та депозитних рахунках банків у національній та іноземній валюті з дотриманням умов безпечності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості. Використані рейтинги за національною шкалою наступних рейтингових агентств: ТОВ «Рейтингове агентство «Кредит-рейтинг», ТОВ «Рейтингове агентство «ЕКСПЕРТ – РЕЙТИНГ», Fitch, Moody`s investors service.

Рух грошових потоків за 2023 рік відображено у Звіті про рух грошових коштів прямим методом нарахування.

Станом на 31.12.2023 року кошти Компанії були розміщені на рахунках шести українських банків, в тому числі в 3х державних. Кошти, розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижче ніж "AA" за національною рейтинговою шкалою.

Кошти	2022 рік Тис. грн.	Зміни (+;-) Тис. грн.	2023 рік Тис. грн.
Грошові кошти	12 850	1 097	13 947
в т.ч. кошти на поточних рахунках	3 290	-73	3 217
в т.ч. депозити	9 560	1 170	10 730
Всього	12 850	1 097	13 947

9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Загалом ринок страхування за 2023 рік характеризувався наступними показниками.

Кількість зареєстрованих страхових компаній в Україні на початок 2024 року складала 101 СК, у т.ч. 89 ризикових страховиків та 12 компаній зі страхування життя. Протягом 4 кварталу 2023 року було виключено з державного реєстру 10 страховиків. Звітність до НБУ подало 97 компаній.

Валові страхові премії страховиків України з ризикового страхування (non-life) та страхування життя (life) за січень-грудень 2023р/ зросли на 18,7% з 39,6 млрд грн до 47 млрд грн.

Від фізичних осіб отримано 28,76 млрд грн. страхових премій, від юридичних осіб 17,2 млрд грн., від перестраховальників 1,06 млрд грн.

Чисті страхові премії перевищили 46 млрд грн, чисті зароблені страхові премії склали 38,7 млрд грн., підписані премії 46,5 млрд грн. 41,85 млрд грн. припадало на ризикове страхування (89%) та 5,15 млрд грн на страхування життя (11%). За даними НБУ, загальна кількість укладених договорів страхування в 2023 році перевищила 94,82 млн одиниць.

Обсяг активів ризикових страховиків (non-life) у IV кварталі 2023 року залишився незмінним, а за весь 2023 рік зріс лише на 1%. Активи страховиків життя зросли на 4% за квартал і на 17% упродовж року.

Обсяги активів інших фінустанов та основних фінансових послуг упродовж кварталу зменшилися. Зокрема, порівняно з III кварталом знизилися валові премії з ризикового страхування, тоді як страхові виплати зросли. Погіршилися коефіцієнти збитковості та ефективності діяльності ризикових страховиків. Проте завдяки інвестиційним доходам страховики були прибутковими. Обсяг активів кредитних спілок майже не змінився, однак обсяг кредитного портфеля та операційна ефективність знизилися. Отримати прибуток їм вдалося за рахунок зниження обсягу резервів під кредитні збитки.

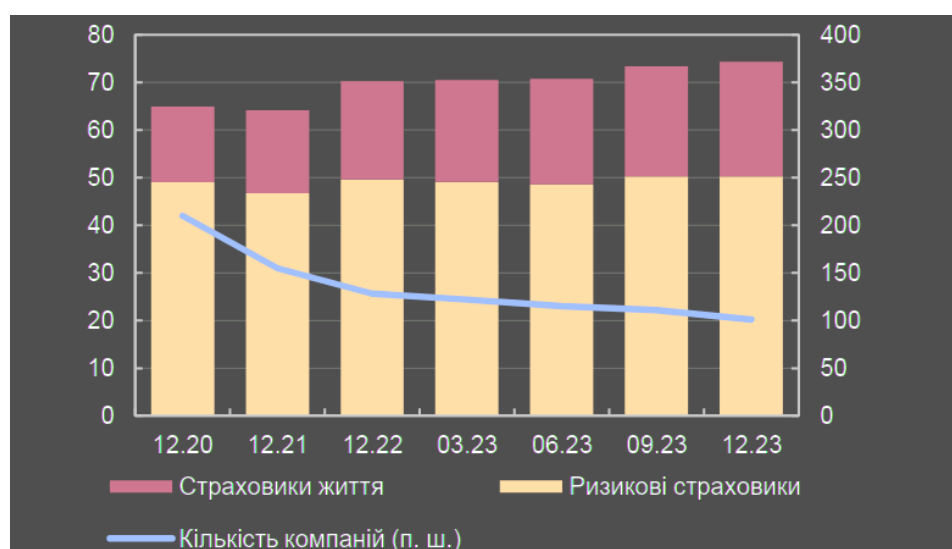
Рівень виплат, приведений до річного виміру, надалі зростав: у IV кварталі 2023 року був на третину вищим, ніж наприкінці 2022 року. Рівень валових та чистих виплат в 2023р. склав 36%.

За 2023 рік українські страховики передали у перестраховання 4,65 млрд грн. премій, у т.ч. перестраховикам-нерезидентам 3,65 млрд грн.

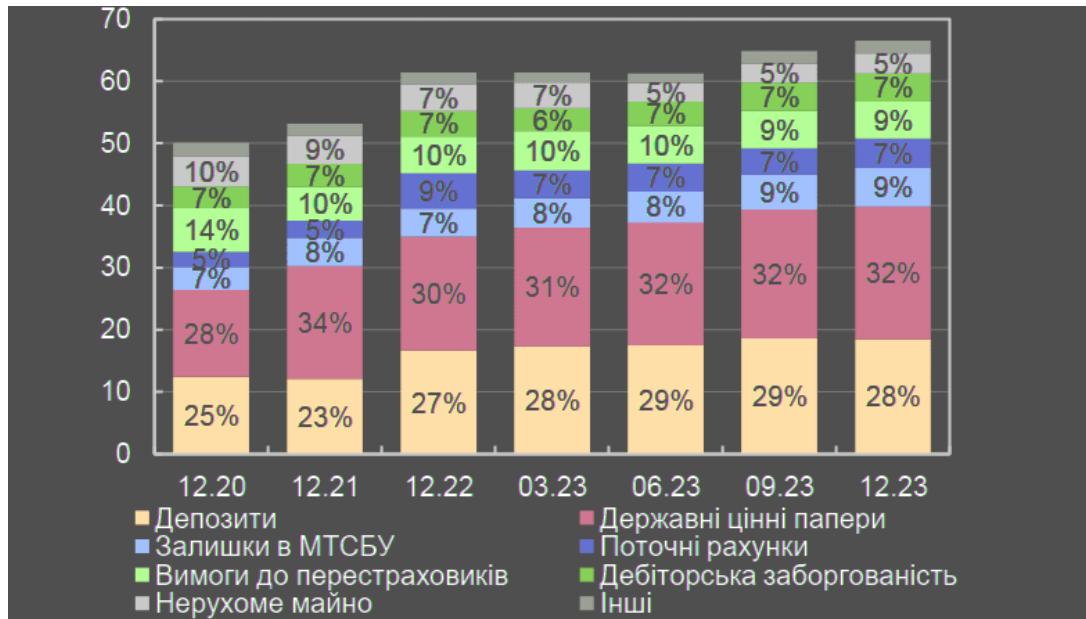
Лідерство за обсягом страхових премій серед інших ризикових видів зберегли автомобільні види страхування (КАСКО, ОСЦПВ, “Зелена картка”). На 40% за рік зросли валові премії зі страхування майна та вогневих ризиків, водночас цей продукт досі не відновився після падіння у 2022 році.

Ризикові страховики у 2023 році були операційно прибутковими: їхній прибуток становив 1,9 млрд грн, що забезпечило рентабельність капіталу на рівні 10%. Це майже в півтора рази нижче, ніж у 2022 році, але вдвічі вище, ніж у 2021 році.

Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн.

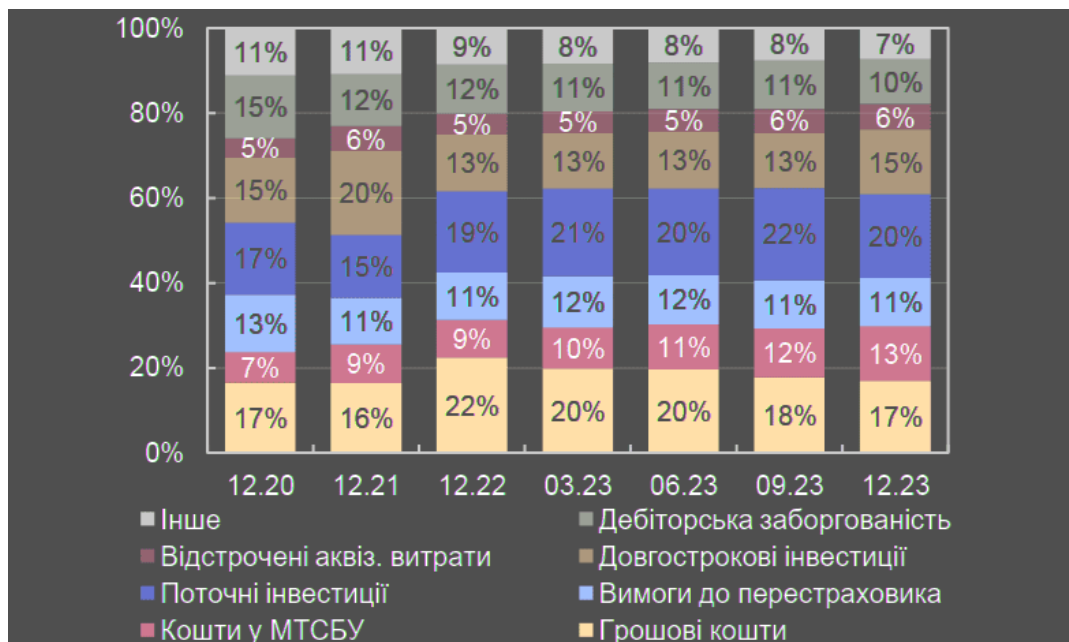
Структура прийнятних активів на покриття резервів страховиків, млрд грн.

Автомобільні види страхування (КАСКО, ОСЦПВ, “Зелена картка”) зберегли лідерство за обсягом страхових премій серед інших ризикових видів. Порівняно з аналогічним періодом торік премії автострахування зросли на 15%. Однак в останньому кварталі 2023 року обсяг валових премій автострахування дещо скоротився (на 3%), передусім через менші премії за продуктом “Зелена картка”.

Пік зростання популярності цього продукту через вимушену еміграцію українців, ймовірно, вже пройдено, тоді як обсяг виплат зростає: у понад два рази за останній рік, що збільшило рівень виплат більш ніж удвічі. На 40% за рік зросли валові премії зі страхування майна та вогневих ризиків, а валові виплати – зменшилися на чверть. Попри стрімке зростання, цей продукт досі не відновився після падіння у 2022 році.

Структура активів ризикових страховиків.

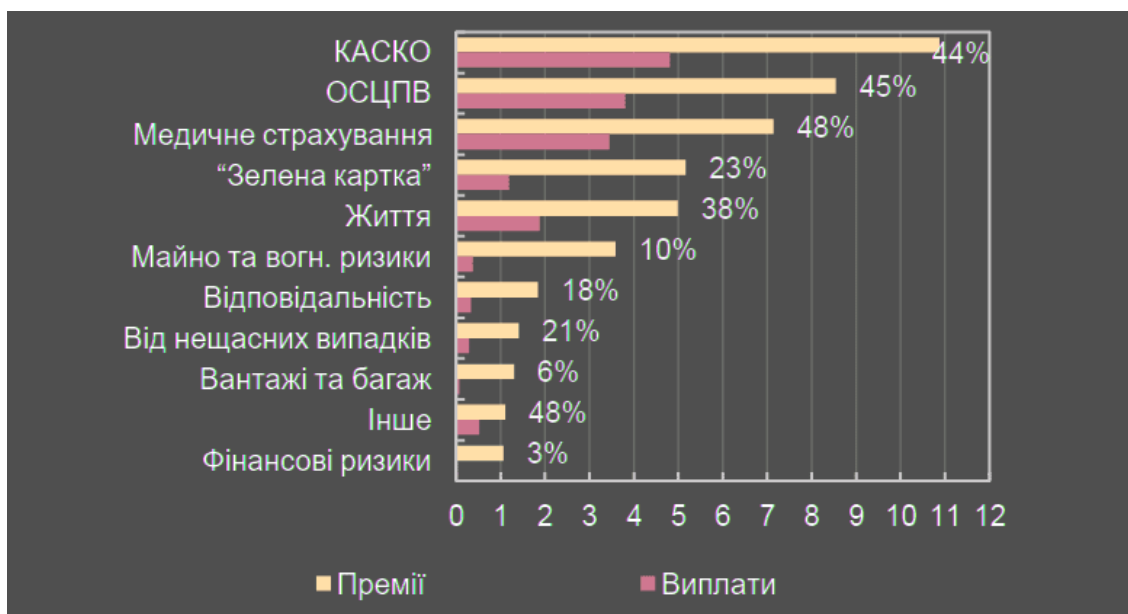
Коефіцієнт утримання залишався сталим протягом 2023 року. Хоча в IV кварталі обсяг страхових премій, переданих на перестраховання, знизився, це було співмірно зменшенню валового обсягу страхових премій.

Резерви збитків за добровільними видами страхування зменшилися на 2% порівняно з III кварталом. Аналізований коефіцієнт покриття премій резервами знижувався третій квартал поспіль до 85% у IV кварталі. Натомість аналогічний коефіцієнт для обов'язкових видів страхування незначно зріс протягом останнього півріччя з огляду на швидше зростання резервів збитків порівняно зі зростанням чистих премій.

В IV кварталі погіршилися коефіцієнти збитковості обов'язкового та добровільного страхування до 51% та 38% відповідно. Причиною цього стало швидше зростання виплат порівняно із заробленими преміями наприкінці року. Для добровільного страхування таке погіршення – перше після чотирьох кварталів зниження показника.

Комбінований коефіцієнт у IV кварталі зріс (погіршився) на 3 в. п. до 95%. Крім вищих коефіцієнтів збитковості на це значно вплинуло суттєве зростання обсягу операційних витрат.

Рівень виплат за видами страхування

В IV кварталі доходи від ОВДП надалі зростали, а доходи від депозитів – зменшувалися. За майже незмінних інвестиційних доходів коефіцієнт ефективності діяльності страховиків зріс (погіршився) на 2 в. п., відображаючи погіршення комбінованого коефіцієнта.

Наприкінці 2023 року кількість страховиків, що порушували хоча б один із нормативів (платоспроможності та достатності капіталу, якості активів, ризиковості операцій) знизилася до п'яти компаній. Однак частка порушників в активах дещо зросла – до 8%. Кількість страховиків – порушників нормативів наприкінці 2023 року знизилася до 5 компаній, однак їх частка в активах страховиків зросла до 8%.

Страховики розпочнуть рік із проведення "пілотного проєкту" оцінки якості активів – додатковий аудиторський звіт має бути наданий до 30 червня 2024 року.

У фокусі діяльності нашої компанії, як і у всіх інших компаній страхового сектору економіки України постає кілька ключових завдань. Це безпека персоналу, захист інформації, безперебійне виконання усіх взятих на себе зобов'язань перед клієнтами, а також виконання нових норм діяльності пов'язаних із вступом в дію нового Закону «Про страхування».

Тому важливим і основним завданням для СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» в першому півріччі 2024 року є повноцінне виконання всіх нових нормативно-правових документів Регулятора небанківського фінансового ринку (НБУ) пов'язаних із вступом в дію нового Закону

«Про страхування». Підготовка та розробка великої кількості внутрішніх нормативних документів та Положень, документів з питань корпоративної діяльності Страховика та їх прийняття, зокрема: Статуту в новій редакції, Положення про Наглядову Раду Страховика, Положення про Дирекцію та інших документів правового характеру з питань корпоративного управління з урахуванням вимог Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14.12.2021 № 1953-ІХ та Закону України "Про страхування" від 18.11.2021 № 1909-ІХ та Положення про вимоги до системи управління Страховика відповідно до Постанови НБУ.

Крім того, ми визначили точки зростання, а саме – активне впровадження нових видів страхування:

- ✓ Надання послуг клієнтам з страхування воєнних ризиків у майновому страхуванні та страхуванні КАСКО.
- ✓ Зростання страхування вантажів.
- ✓ Особисті види страхування: нещасні випадки на виробництві для небезпечних робіт, медичне страхування.
- ✓ Страхування професійної відповідальності в різних сферах економіки України.
- ✓ Страхування ядерної відповідальності в Ядерному страховому пулі
- ✓ Страхування від кібер-ризиків.

В умовах цифровізації економіки змінилися потреби страхувальників, тому мета діяльності страхових компаній повинна бути спрямована на задоволення цих потреб. Сучасні клієнти страхових компаній стали більш вимогливими і звикли, як і під час роботи з банками, очікувати online-послуги від страхових компаній. Сьогодні страхова компанія знаходиться в активній фазі процесу цифрових трансформацій. Одночасно активно аналізуються загрози, що можуть виникати у зв'язку з процесом цифровізації страхової галузі. Розглядаються потенційні можливості та переваги запровадження інновацій, які не лише дозволяють краще взаємодіяти зі споживачами страхових послуг, але й сприяють удосконаленню управління ризиками самих страховиків. В недалекому майбутньому в СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» кардинально зміняться підходи до процесу надання страхових послуг. Цифрові технології будуть впроваджені в канали продажів, у передстрахову експертизу ризиків, документообіг зі страхувальником, урегулювання збитків.

Тобто наше найближче майбутнє - індивідуалізація страхових послуг та повна клієнтоорієнтованість.

В планах ТДВ «СК «ЕКСПО СТРАХУВАННЯ» також створення та впровадження нових страхових продуктів в сфері морського страхування, будівельно-монтажних ризиків, екологічного страхування, можливо активна участь у страхуванні сільськогосподарських ризиків з державною підтримкою, розробка та більш активна пропозиція різних видів страхування професійної відповідальності. Важливим є продовження активної участі та Ядерному страховому пулі (ЯСПУ).

Підбиваючи підсумки 2023 року та прогнозуючи діяльність на 2024 рік, колектив нашої Компанії щиро дякує всім військовим силам оборони України, захисникам і захисницям, волонтерам і усім українцям, які боронять нашу Батьківщину.

Директор

Іванців А.Є.